

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції й Адм.: 223-41
Телефон Друкарні 229-28
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060.
Банку Чеських Логіон.
Прага „Діло“.
Рукописи не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно (з книжкою) . . . 5.00 зол.
Чвертьрічно 15.00 .
Піврічно 30.00 .
Річно 50.00 .
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., у ЧЕ.
ХОСЛОВАЧИНІ 30 КОР. Ч.
У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 СОТ.

ВСІ ТОЧНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ ДІСТАЮТЬ ЩОМІСЯЦЯ БЕЗПЛАТНО КНИЖКУ 6-ки „ДІЛО“ В ОБЕМІ 10—15 АРКУШІВ ДРУКУ.

Згадайте свої ошадности і всяку часово зайву готівку
в ЦЕНТРОБАНКУ
у Львові при вулиці ТРЕТЬОГО МАЯ Ч. 15,
бо це не тільки безпечна і корисна для Вас льоната,
але це рієночасно живчии для нашого господарсько-
кооперативного організму. Центробанк акредитує наші
кооперативні центральні, Українбанки, Північні Союзи,
Районові Молочарні та інші кооперативні промисли,
а на це потрібні мільони своїх ошадностей.

Примушує Вас постійно ошаджувати
ВКЛАДКА НА ПРЕМІЙНУ КНИЖЕЧКУ
Кооперативного Банку „ДНІСТЕР“ у Львові, Руська 20.
Щоб брати участь в льосуванні призначених для
тих вкладок нагород (25 до 100 золотих) треба що мі-
сяця складати впродовж року постійно щонайменше
по 5 зол. і не виймати в тому часі з вкладки ніякої
квитки.

ОБІЙМАЄ СВОЇМ ЗАСЯГОМ
СКО цілий край
ФІЛІАРОМ
ТВОГО
ДОБРОБУТУ
НАЙСТАРША УСТАНОВА
ОШАДНОСТЕРА
В КРАЮ
ІА ВІСЛАВІСЬКОГО ДІСЯСАВА

„Буду боротися за незалежність України“ заявив Бутенко.

Вчора (у п'ятницю) в год 20.30 радіоста-
ція Рим II. надала промову Бутенка, який по-
француськи описав подробиці своєї втечі та
теперішній терор — куди гірший ніж
царський. Користаючи з італійської гостинності
Бутенко посвятив решту життя боротьбі за
незалежність України, що терпить під больше-
вицьким ярмом.
Нині в год. 19.30 Бутенко знову виголосить
француську промову перед мікрофоном у Римі.

НАПАД НА Б. СОВІТСЬКОГО МОРСЬКОГО АТТАШЕ.

Б. совітський морський атташе в Царгоро-
ді та Стокгольмі Ол. Соболев, що 1930. р. відмо-
вився вернутись до Москви і якого позаочно
засудили на смерть, тепер живе у Брюсселі. У
темній сходовій клітці напад хтось на нього і
моментом важко поранив у голову.

Беспанські червоні літаки заатакували французський корабель

Національна ескадра, зложена з двох круж-
лив і двох контрторпедовців бомбардувала
іспанську місцевість Кулера, недалеко фран-
цузького кордону. На відсіч бомбардований міс-
цевості надлетіла ескадра червоних літаків. На-
ціональний корабель відлізли, але червоні літаки
зпустили бомби, з яких одна впала коло фран-
цузького воєнного корабля „Ля Корделієр“.

який відплив до Порт Вандр. Тоді червоні літа-
ки бомбардували французський торговельний
корабель „Ель Мансур“ — оборонив його фран-
цузський контрторпедовець „Ля Пальом“.
Червоні літаки перелетіли понад французь-
кою територією і заатакували французський во-
єний корабель на французьких територіальних
водах.

Дальші перемоги національних військ над Альфамброю.

Національна головна квартира повідомляє:
Національні частини, що перейшли ріку Аль-
фамбру, дальше йдуть вперед. Вони заняли
місцевість Токон та доколичні гори, м. ін. ці-
лий гірський масив Сієрра Горда з ворожими
становами.
Червоні залишили на побоєвищі понад
1000 вбитих і чимало зброї та муніції.
На відтинку Ля Серена червоні без успіху
атакували тричі Сієрру Аргален і гору Зальо-
ме.
Барселонське міністерство оборони пові-
домляє про заваяту атаку національних сухо-
путних і летунських військ на відтинку Сієрра
Корда, де червоні мусіли „виправити“ свої ста-
новнища.

ЧИ ЧЕРВОНІЙ ЕСПАНСЬКИЙ УРЯД ПРАВНИЙ?

Відомий італійський професор міжнарод-
ного права, Роберто Сандіфорд, помітив у

париській „Ревю інтернаціональ“ статтю, в якій
закидає він Лізі Націй, Франції, Великій Бри-
танії та Совітам, що вони визнають і підтри-
мують неправий уряд Еспанії, бо справжній
уряд мусів би передовсім відповідати за свої
вчинки перед своїм власним народом, а не пе-
ред чужоземними чинниками. А коли ще цим
чужим чинником є Росія, що розкладає дух
нації і провадить на чужій шкурі свої криваві
експерименти, то тим більше уряд, що добро-
вільно піддався їй, утратив усі правні основи
свого існування. Згадуючи про обстріл Альме-
рії німецьким панцирником „Дойчленд“ у черв-
ні минулого року, Сандіфорд зауважує, що Ні-
меччина не вважаючи червоний уряд Еспанії
правним, відповіла йому так, як відповідається
бандитам і дикунам. З огляду на відоме ім'я
професора Сандіфорда, стаття його викликала
зацікавлення дипломатичних та журналістич-
них кол, які її дискутують. (Офінор.)

Весь арабський світ дає матеріальну допомогу палестинським арабам.

З нагоди мусульманського свята Курбан-
Байраму всі арабські держави і народи демон-
стрували солідарність із палестинськими ара-
бами.
У Ливані мусульмани обмежили до мінімуму
святочні обходи, передаючи заощаджений у
цей спосіб гроші палестинській арабській націо-
нальній раді. В Іраку складають на ту ціль гро-
ші, одяг, харчі і т. п. Король Ємену та різні
державні достойники зложили на Палестину
більші квоти, у Мекці та Джидді (Савдійська
Аравія) спеціальні емісари збирали гроші серед
прочан та місцевого населення.
Чимало прочан висловило побажання, що-

би зі зібраних грошей дати поміч також араб-
ському рухові в Альжирі та в Мароку.

НОВІ БРИТИЙСЬКІ ВІЙСЬКА.

Як подає Стефані, британська влада вишле
більші військові відділи до північної Палести-
ни, щоб унеможливити арабським загонам пе-
реходити до Палестини з Трансйорданії.

ЗАВОРУШЕННЯ В АЛЕКСАНДРИІ.

Підчас демонстрації „зелених сорочок“ на
честь Нагаса Паши маніфестанти знищили кіль-
ка трамваїв та крамниць. У сутичці з поліцією
вбито 40 осіб.

„ЧОГО ТАК СЛІШИТЕСЬ?“

Кілька рефлексій слухача бюджетової дискусії.
Варшава, 18. лютого 1938.

Не можна сказати, щоб якийсьнебудь сойм
відродженої Польщі мав своє виразне обличчя.
Не можна теж пригадати собі, щоб котрийне-
будь із тих соймів формулував та розв'язував
актуальні політичні проблеми на ширшу дер-
жавну мірку. А всеж, можна було найти якусь
характеристичну рису першого кадовового
законодатного сойму, що складався лише з по-
ляків, членів законодавчих палат колишніх зай-
манських держав; тоді Пілсудський встано-
влював у Польщі демократію, а та польська
демократія, що хиталася поміж пайдократією
та зоологічним націоналізмом, почала базува-
ти державний устрій Польщі на боротьбі з
Пілсудським. Потім прийшов сойм 1922—28
рр., який знав справді чисті вибори на Волині
(100 відс. мандатів блоку „16-ки“) і 5-ох „хлі-
боробів“ у краю, і продовження боротьби між
Бельведером та вул. Вейською, і травневий пе-
реверот з першими спробами ломити партії та
стару структуру демократичного парламента-
ризму. З черги сойм 1928—30 рр. був для нас
тим першим польським соймом, в якому най-
дільше незалежні українські посли з південно-
східних воєвідств, а для поляків — це був сойм
без тривкої більшости, з початками зорганізо-
ваної групи, яка підтримувала новий режим,
сама собі не уявляючи, який він має бути, та
яка на ділі ставала допоміжним чинником дер-
жавної адміністрації.

На межі між отим соймом і новим була
„пацифікація“ та Берестя. Зроджений із них но-
вий сойм перейшов до історії, як батько ниніш-
нього устрою, нинішньої конституції, нинішньої
виборчої ординації.
На межі між попереднім та одним нинішнім
соймом була смерть П. Пілсудського. І ниніш-
ній сойм стоїть під знаком духового розпоро-
шення, відсутності якихнебудь шляхів, безпо-
мірних спроб шукати їх та безпомічних спроб
творити собі авторитет серед незаступлених у
цьому соймі народніх мас. Про те, щоб зясову-
вати собі та розв'язувати актуальні проблеми —
нема, очевидно, й мови. Нема мови і про те,
щоб свою роль відчувати інакше, як формальне
„відроблювання бюджету“. У свою чергу бюджет
— безбарвний, без політичної фізіономії (пола-
давньою фізіономією централістично-уніфіка-
ційної державної системи), бюджет, опертий на
звітах референтів, а не на широкій концепційній
і пляновій політиці уряду. І ось, у дебати над
одним бюджетом бере участь денно по кількаде-
сят (буквально!) послів. Яка шалена диспро-
порція поміж якістю та кількістю виголошува-
них слів та яка шалена трудність — виловити з
отої маси згуків якусь політичну синтезу!
Один із польських послів, який має мабуть
тому більше вичуття, бо не дивиться очима
смертників, влєкшиши нам наше завдання: каза-

Одна вічна правда — для усіх завіт: PHILIPS RADIO здобуває світ!

ти на найбільш характеристичний момент цієї бюджетової сесії. „Панове (кликав він саркастично до своїх товаришів), — чого спішитесь, адже нема ще виборів!“... Бо сторонній слухач справді може зазнати враження, що це посол за послом промовляє не до членів уряду та членів законодавчої палати, лише до своїх будучих виборців (які виборці були у 1935 році?). Немає ж ніякого проекту нової виборчої ординації, появилася лише тільки подих її ревізії, — але вже цього подиху досить, щоб залунали у посольських промовах незнані досі струни: відважні, різкі, опозиційні!...

Є у цьому союзі немов речинки різних опозиційних груп, не тих, які сформовані поза цим союмом в опозиційних польських партіях, а тих, що їх зріжничкує та різними назвами охрещує варшавська сплетницька каварня. Отже маємо опозиціоністів-демократів (пов. Ганебах), опозиціоністів-бюрократів (пов. Дух), опозиціо-

ІНЖ. НІКОЛЯУС БАССЕХЕС.

ГПУ та совітська дипломатія.

Ця стаття, надзвичайно актуальна у зв'язку з останнім совітським дипломатичним скандалом з букарештським Бутенком, який пішов садами більшовицького посла у Греції, появилася одночасно у цілій низці великих європейських щоденників, на чолі з „Наше Прессе“ та „Манчестер Гардієн“. Автор, що його недавно сов. влада видалила з Москви, переслав цю статтю безпосередньо „Діло“. Зазначимо, що досі у Польщі лише одиницький польський „Час“ мав авторизоване право друкувати статті Інж. Н. Бассехеса. — Ред.

I.

ПОЧАТКИ НАРОДНОГО КОМІСАРІАТУ ЗАКОРДОННИХ СПРАВ ТА ЙОГО БОРОТЬБА З ЧЕ-КА.

„Чистка“ совітської дипломатії зближається до кінця. Як тимчасовий вислід цієї акції маємо майже цілковито геть відсунений старий совітський дипломатичний корпус, що його зорганізував Чічерін. Розпочата у грудні 1935 року „ізоляційна“ кампанія супроти Сов. Союзу в останній стадії обхопила й совітську дипломатію та сильно обмежила також цей живий зв'язок між Сов. Союзом і зовнішнім світом. Але цього було мало, що совітський дипломатичний корпус сам упав жертвою нової сталінської лінії. Закордонні часописні редакції з їх штабом закордонних кореспондентів, на їх чолі закордонний відділ державної сов. телеграфічної агенції, гворили довкола народного комісаріату закордонних справ те середовище, яке найбільш цікавилось міжнародними проблемами. Воно давало не тільки людей для совітської дипломатії служби, але воно творило й закордонно-політичну думку Совітів, стоючи у найтіснішому особистому зв'язку з комісаріатом закордонних справ. Адже всіх отих дипломатів і журналістів вислали також до фабрик і на всікі багатотисячні збори, щоб вони виголошували там відчитки на міжнародні політичні теми, як фахівці.

З винищенням старого совітського дипломатичного корпусу, з одночасним вислідуванням також тієї верстви російської інтелігенції, яка гуртувалася довкола тієї дипломатії, вирішився остаточно бій поміж двома установами, що їх створила російська революція: поміж своєрідним новим корпусом совітської дипломатії та поміж тайною поліцією, яка під тотальністю держави розуміла своє право втрутатися в закордонну політику. Ця сварка розпочалася від першого дня російської революції. Як стара іронія долі — глядять на себе віч-у-віч у Москві два будинки по двох боках одної вулиці. В одному будинку, у величезній камениці закордонного комісаріату, 20 літ царює почуття деякого призраку, антипатії та остраху супроти сусіда. А по другому боці у відповіді були завжди іронічно-зневажливий підхід та повні ненависті зачіпки. Зрештою, суперечки між закордонним та внутрішнім ресортом були в диктаторських державах завісди. Вони виявлялись вже при добірї людей, які переможна більшовицька революція висунула на різні становища. Сутнім творцем сов. дипломатії був Юрій Василевич Чічерін. Цікава індивідуальність з великим знанням та ще більшою активністю, був типом російського великого пана, духовним спадкоємцем тих аристократичних старшин, які в грудні 1825 пробували робити першу російську революцію, — він був одночасно типом російського інтелігента. Його революційна боротьба саме до захоплення влади більшовиками була не тільки виявом його марксистсько-революційного світогляду. Для нього революція була одночасно визволенням Росії з отих темних сил, які були осоружні також аристократові й інтелігентові. Одним із найгірших боляків царизму була для нього охрана. І призраком інтелігента супроти тайної поліції лучилося з відрізкою аристократа та владичаїною ненавистю російського гвардій-

ського старшини до політичної жандармерії. При будові нового дипломатичного корпусу Чічерін дбайливо стежив за тим, щоб не створювати якихось особистих стичних точок з новою червоною охороною. Зі старої дипломатії він набрав собі тих фахівців — дарма, що нечисленних, — які годилися співпрацювати з більшовизмом. До них належав передусім довголітній, тепер арештований, шеф правного департаменту Сабанін, син „дійсного“ царського державного радника, який кількадесять літ був шефом відділу шифрів у царському закордонному міністерстві.

ВЕЛИКІ ВЕЧЕРНИЦІ АДВОКАТІВ

відбудуться 26. лютого 1938
в усіх салях Народного Дому

Сабанін був немов родовим дипломатом. До цього малого гурту пристали в першу чергу ті більшовики, які вернулися з еміграції та які з більшовицьким рухом мали менший зв'язок, зате на еміграції мали нагоду покіньчити чужинецькі високі школи та пізнати світ. Розмірно багато було між ними журналістів. Вкінці, як третя категорія осіб, до закорд.-політичного апарату вплинуло чимало одиниць з добрих родин, але революційного світогляду, які здебільша покіньчили школи за кордоном. Отже а соціального погляду більшовицький закордонно-політичний ресорт складався зі шляхтичів та синів великої буржуазії, частиною з передової інтелігенції. Фахово це був саме в першому десятилітті дуже добрий апарат, з широкими відомостями та просто подивугідним знанням чужих мов. Частина тих совітських дипломатів вступила щойно в рр. 1922—24 до урядової партії, друга частина — це були старі більшовики, але найбільше людей перейшло до більшовизму із поміркованих революційних груп.

Від першого дня Чічерін боровся проти всього впливу небезпечних сусідів на його апарат. Він не хотів їм доручити навіть охорони свого будинку. За життя Чічеріна внутрі та ззовні будинку виставляла стійки сотня регулярної червоної армії. Тільки в одну домену закордонного комісаріату вдерлося ГПУ ще за Чічеріна. Дипломатичні кур'єри, головні ланки, були людьми ГПУ. І ще одно: ГПУ взяло було на себе провід у спеціальному, закордонному комісаріаті підлеглому відділі, т. зв. „Бюробін“, бюро обслуги чужинців, якого головне завдання полягало у тому, щоб підшукати для чужинецьких амбасад і посольств будинки та домівки. Очевидно, що ГПУ зажадало тут для себе безпосереднього проводу, бо ж це був технічний спосіб, як наглядати та шпійонувати чужинецьких дипломатів. Чічерін висловлював нерозуміння перед чужинецькими амбасадорами й послами, ба навіть журналістами, своєю нехитістю і своєю погордою супроти тайної поліції. І навіть його наслідник та колишній порог, Літвінов, багато обережніший та багато чемніший для ГПУ, не раз не міг стриматися від ідких уяг... (Далі буде.)

Просимо пам'ятати
зол. 1.50

про вираження належності в сумі 1.50 зол. за підписаний Вами календар КРИНИЦЯ на 1938 рік — Гроші просимо переслати блянкетом П. К. О. ч.: 504.060 на адресу „ДІЛО“. Ринок ч. 10

ПОСВЗОНОВА ВИПРОДАЖ

ПЛАЩІВ І РАГЛЯНІВ

ШАПІРА вул. Личаківська ч. 1.

ністів-консервативів (пов. Моравський), опозиціоністів-лібералів (пов. Гофман). Одинцем ходять о. Любельський, але його голос має мабуть більше питомої ваги, ніж усіх угорі названих разом: бо коли він говорить про „хлопську Польщу“ без ніякого впливу хлопів на хід державних справ, то це немов ясний представник настроїв не каварень, а широких польських низів.

І поруч із цією нескординованою, нескристалізованою та цілком чи напіванонімовою опозицією маємо у цій бюджетовій дебаті ідеальний образ „декомпозиції“. Ось історична вже „войцеховська“: на ту саму тему промовляв пос. Войцеховський і пос. Пелчинська, обоє з тих самих легионових-неовицких кол, та обоє на протилежних бігунах польської думки. Правда, коли пос. Пелчинська не бачить розвоєвих можливостей Польщі при безупинній боротьбі поляків та кіншійшого режиму проти меншин, то пос. Войцеховський цією тематикою взагалі не цікавиться, бо колиб ставив справу явно і славно, до розвіл Польщі повинен відбуватися коштом меншин, то вже було якесь концепція; він не потребує ніякої, бо він промовляє до львівської вулиці та до виборців чергового голови Секретаріату Порозуміння польських європейських організацій. Але чейже годі вимагати від сірого обивателя, що сидить на соймовій галерії для публіки, чи читає щоденну пресу, щоб він орієнтувався аж у таких тонкостях кожноразової спонукки кожного виступу того чи іншого посла? Факт, що проти п. Войцеховського отверго виступи м. і. і посла Войтович з того самого польського краєвого виборчого терену та зі спільного кошичного табору ББ., той факт і позитивним і відрядним показником, що й перед польських громадян у краю охлики „геть в гайдамаки“, що кілька тижнів тому лунали на вулицях Львова при аккомпаніменті битих гайдамацьких шиб, — не викликають надзвичайного ентузіазму. Але та суперечливість думок, яка в даному випадку рятує честь польської політичної думки, є одночасно черговим доказом, яка ця думка „декомпонована“.

Правда, каже польський посол: „Нема чого спішитися“, а проте спішитесь — і сойм і сам уряд. Не можна позбутися враження, що уряд у цілому та кожний міністр зокрема з полєкшою відхає, коли минає день за днем, коли „відпадає“ один ресортовий бюджет за другим і — ближче кінця. Його кінця і чийого — це вже зовсім інша тема, але цим теж і ніхто не журиться. Найважливіше, що дні минають за днями. Бо й політичного рахунку та політичних прогнозів не роблять сьогодні на мірку літ, чи навіть місяців. Досить оперувати днями.

І ми оперуємо категоріями днів: бюджетова сесія польського союму нічого в останніх днях не змінила та ніяких змін у найближчих днях не принесе. Крім великих слів великої сили.

Ім.

Австрійська капітуляція у дзеркалі Парижа.

Париж, 16. лютого 1938.

Колись, і то ще так недавно, всі ілюстровані журнали у світі подавали світлинку Дуче, як він стоїть над австрійським кордоном підчас маршу італійської армії та розмовляє з австрійськими воєнками. Від того часу зайшли події, які повсім змінили політичне положення.

Італія відбула свою виправу в Етіопію і зовсім явисто виступила, як партнер, в єспанській антагоністичній конфлікті.

Прихильна нестримність Третьої Німеччини супроти Італії в її африканських та єспанських авантюрах дістала нині свою заплату в зустрічі Гітлера-Шушніґ у Берхтесгадені.

В якийсьбудь спосіб представить італійська преса своїй публіці вислід розмови в Берхтесгадені — лише майже односторонню французьку преса — то це не заперечить факту, що Італія капітулювала в центральній Європі.

Відкиньмо на бік французьку пресу і по-стараймося почути голос тутешнього „чоловіка з вулиці“:

Якщо він соціал-демократ, то в нього ненависть до Шушніґа є далеко сильніша, ніж до Гітлера. Хочемо пригадати на цьому місці вже давно забуту подію, що підчас офіційної візиту австрійського канцлера у Парижі тодішній міністр Лаваль-Фланґен витяг його на маленькій стації під Парижем, бо ціла соціалістична партія, як один муж, вивала тоді робітничі маси Парижа до демонстрації проти наслідника Дольфуса, „який гарматками та скорострілами масажував робітників Відня“.

Якщо він католик, то супроти австрійських подій у нього тожогоні погляди, що й Ватикану, а воєни в практиці пасивні. Нині справжнім та одиноким оборонцем австрійської політичної

незалежності є тільки спіритуальна опіка папства.

Якщо цей чоловік з вулиці ні соціаліст, ні католик, то в нього до австрійської проблеми погляд, який найкраще схарактеризувати тим паризьким висловом „Хі, он ну фін лі пе“ — нехай вже нам дадуть раз спокій з тим.

Але ми не хочемо вводити в блуд читача, мовляв, французька політична думка легковажить собі австрійську проблему. Тут мстяться старі політичні гризи. Питання „Амільюсу“ було не істинувало, якщо малаб успіх у Парижі підчас війни пропозиція окремишнього миру австро-угорського цесаря Карла. Так не сталося, отже мала повоенна Австрія з майже виключно німецьким населенням тяжить щораз сильніше до Третьої Німеччини. Це дійсність, з якою дуже важко боротися.

Зате французькі пильно слідкують за відновою трьох-союз у виді блоку Берлін-Рим — з двома головними нащадками колишньої австро-угорської монархії, Віднем і Будапештом. Передвоєнна участь Італії в трьох-союзі, що його підписали у тайному договорі 20. травня 1883. р. й опісля цей договір продовжували, пояснювалася загрозою, що й дістала Італія щодо своєї колоніальної експансії в Африці. Які обіцянки дістала тепер Італія? — запитує французька публічна опінія. Це питання тим актуальніше, бо Італія веде у цій хвилі дуже рішучу акцію в Африці та на Середземному Морі.

Упадок Гоґи був активним атутот у грі західно-європейських демократій. Капітуляція Австрії у Берхтесгадені є наче безпосередньою на це відповіддю Гітлера. Яку чергову нову „бомбу“ принесуть нам найближчі дні чи тижні?

Юрій Студинський.

Дорогий! Я хотів купити собі хату, але по заважній рішці віддати малу фабричку. Прощі, які мені бракували, довчива мені банк. Це безсумнісно дотодово краще для мене. А крім цього маю моральне задоволення, що дав виплати нашим безробітним — хоч каміфікованим силам. — Здоровля Іван.

Пром-банк

Львів, Гродзіцьких 4, 1. п.

помагає здоровому починаю при низьких вартостях праці.

„Погодіться, бо я вас погоджу“...

На 12. лютого ц. р. оголошено „Равт Пресні“, ж традиційну щорічну карнавалово-товариську імпрезу Товариства Письмеників і Журналістів, що має єдиний приємне з користями: улаштувати культурні товариські сходини старих і молодих, що відчувають сентимент до рідної преси та розуміють її потребу, і зібрати якусь поважнішу суму на фонд безробітних журналістів. Що це добрий, гарний і доцільний зичай — вказує приклад усіх культурних народів, від яких той зичай прийнявся також у нас. Як відомо, у державних народів на „Балах Пресні“ з'являється голова держави та увесь дипломатичний корпус.

Який тиждень перед равтом почала поширюватися анонімова поголоска, що дата равту — це дата трагічної смерті одного члена українського підпілля і що це „день жалоби“. Знаючи наші своєрідні відносини, яких найбільш актуально рисою є охота земляків щонебудь відсвяткувати та комунікувати і якнебудь пошкодити, члени Ради ТОПЖ негайно поцікавилися, у чому річ. І ствердили: 1) дата смерті дотичної людини це не 12-го, тільки 13-го лютого; 2) в дні 12-го лютого рік чи два роки тому відбувалися без ніякої перешкоди вечірні медиків і 3) на той сам день заповіджено низку інших українських забавових імпрез. І тому, не вховаючи вже зовсім у мерітум справи, рішено, що йт іде про якусь злобну агітацію, якій очевидно годі піддаватися. Буквально на два дні перед равтом преси з'явився до голови ТОПЖ один молодець з пропозицією — відкликати равт. Згадані вище аргументи все таки промовляли до юнака: він уступив з первісного становища та заявив в імені своєї групи, що не буде ніякої галабурди. Коли-ж прийшов вечір, боївка з яких 30—40 молодих осіб не допускала на сцену публіки, при чому пришло до найбільш жалюгідних індивідентів. З прикритістю треба ствердити, що багато з гостей, поважних громадян, послухав

брехливого і негідного аргументу, що — мовляв — „журналісти бавляться під охороною поліції“ і відійшов зпід дверей; зате на найбільше признание заслуговує той громадянин, один із чільних наших господарських діячів, який обурився на молодців, як вони можуть його, колишнього українського старшину, не допускати туди, де йому подобається йти, і моральною силою свого виступу здобув те, що перед ним мовчки розступились. Зрештою — промови до розуму чи сентименту молодців відбивалися як горох від стіни. Вони й не переміли, що в попередніх роках відбувалися у той день і студентські забави, але це „було, а не є“; аргумент, що цей імпреза на безробітних журналістів, отже треба бути людяним супроти тієї української преси, яка завжди так палко помагає всякій допомогів студентській акції — звучав для них, як незрозуміла китайщина; факт, що Т-во видає вже кількості золотих, контрактуючи заздалегідь салю, музику, тощо, викликавав лише глумливі насмішки; колиж дискусія сходила на те, хто має право проголошувати якунебудь дату днем національної жалоби та які саме дати з рідної історії мають у цьому першество, — чули ми тільки одну відповідь: дата 12-го лютого є днем жалоби та й годі. Хто ту жалобу проголосив і коли — цього теж ті молодці не знали. Коли їх запитували, в якому дні згинув той чи інший боевик підпілля, з погляду історії підпілля та бжевого українського націоналізму може не менше вартісний, — того, очевидно, ніхто з присутніх „істориків революції“ не знав. Знав тільки одно — блокувати вхід і цього тримався до 12-ої год. вночі. Тоді молодці пригадали собі, що коли жалоба проголошена на 12-го, то після півночі її вже нема, — і в 12 год. розійшлися, себто точно тоді, коли починався день, в якому помер отой член підпілля. Після того ті гості, які не злякалися терору, бавлялись до 7-ої год. ранку, а обурені громадяни з власного почину уладили на місці збірку на по-

криття дефіциту. Гірше було з забавами в одній львівській українській школі, в одному дільничевому „Соколі“ та в одній бурсі, бо туди теж поприходили „герої наших днів“ і розігнали публіку та імпрезу розбили.

Так представляється формальна сторона цієї сумної справи. Ми не присвячувалиб їй стільки місця, колиб не пресумні рефлексії далеко ширшого характеру, що виривають з цього приводу. Ці рефлексії передовсім торкаються зловживання терміном „національна жалоба“. Чи ті молодці уявляють собі, що це таке національна жалоба і що найбільш трагічна смерть окремих одиниць, хочби найвартісніших для нації, найдейніших і найкращих — це насправду мала причина для національної жалоби? Далі: вже малий фейлетоніст „Діла“ звернув кілька днів тому увагу на „нарід жалібників“, яким стане українська нація, якщо скоче святкувати жалобу в усі дні, прикрі й важкі в українській історії, починаючи від найдавніших часів княжої доби, кінчаючи на нашої сучасності. Врешті: де той компетентний чинник, що має право класифікувати та кваліфікувати сумні дати і проголошувати національну жалобу, таку, яку признавалиб усі члени нації? Що варта така жалоба, яка не є імпульсивним і стихійним виявом почувань мас? Чи жалоба, яку накладає силою гурток молодих людей, наслідів зібраних і змобілізованих для авантури — чи така жалоба не є образою і для самого поняття національної жалоби і для тих покійників, яких іменем зловживають для такої авантури?

Друга справа торкається молоді. Проблема, яка має вже не тільки цілу свою літературу, писану чорнилом і кров'ю, але яка і надалі тропить у нас трагічний, нерозв'язаний вузол. В останньому часі проблема молоді дещо злагідніла, багато річей, які раніш були для молоді і для старших незрозумілі — стали вже безспірними правдами. Хоча між старшим громадянством і молоддю не навязалися такі близькі й постійні зв'язки, які повинні бути, а всеж і справа Комітету Допомоги і Академічного Дому і численні дискусії відкрити засипали в частині ту пропасть, що була раніш між ними. Найбільш засипала її наша спільна дійсність. Ця дійсність страшенно сумна: бо хоч бачи молоді і старше громадянство, причиняється вона до їх взаємного наближення, проте зовсім ще трапляються у тій дійсності такі прикрі події, як вище описана.

Тепер, після тієї події, оголошуються до нас до редакції різні люди з різними подробицями про куяси того жалюгідного молодечого анскоку. Коли члени Комітету, старші журналісти, які були українськими старшинами тоді, коли всі ті, які їх напастували, вчилися шойно вимовляти й розуміти людські звуки, журналісти, які від доггих літ працюють для закріплення культу героїської традиції, коли вони широко раділи деяким зловіжжам отих молодців, щоб вони в кожній своїй акції старалися збагнути її глибокий сенс і добре подумати, чи та акція не лежить в інтересі когось третього, — то мами і в цьому випадку пому рапцію. Нема ніякого сумніву, що частина тих молодців — це люди чесні та ідейні, були поміж ними навіть хлопці чести й симпатичні. Але нема ніякого сумніву, що між ними були також такі, які йшли робити бешкет для бешкету, були такі, які мали найменше моральних кваліфікацій виступати буцімто з ідейних мотивів, були теж такі, які пекли свою печеню — не будучи тем особистого. Чувемо шойно тепер, що поважна частина напасників — це взагалі не були студенти, тільки т. зв. ремісничча молодь, або й одиниці, які зі студентством зв'язані тільки дуже слабо.

Не знаємо, скільки в цих чутках правди, але сам їх факт є найкращим доказом, що тут з тією „жалобою“ не все в порядку. І знаємо, що хочби навіть всі до одного з отих 40 молодців були

До ювілею „Діла“.

Кілька згадок з перших літ щоденника „Діло“.

Перечитав я ювілейне ч. „Діла“ і не можу стриматися, щоб до загальної, — що так скажу — біографії „Діла“ не докинути й собі також кілька скромних спомінів з того часу, як я увійшов у контакт з „Ділом“ і був одним з перших його експедиторів. Як стій віджили нині у моїй пам'яті ті гарні, мінливі часи юності, коли єдиною журкою бідного ученика було, якби сяк так заспокоїти голод.

Від того часу минає близько 50-літ, чоловік постарівся і споживає нині заслужений емеритальний хліб. Та всеж цьогорічний ювілей „Діла“ відмолодив мене так, що почувався на дусі знову таким молодим і бадьорим та до громадянської роботи охочим, як це було „во время оно“, як я був при „Ділі“ перед близько 50 літами. З тисячі ріжних епізодів і спомінів важко мені нині від руки перелити в короткій формі на папір усе те, що я тоді в кімнатах редакції „Діла“, експедиції та друкарні бачив, чув і переживав; ще нині з деяким дрожанням відчувую ту радість, те захоплення молодого хлопця у хвилині коли дістав до рук нове число „Діла“; з яким запалом перечитував його від дошки до дошки та шукав вісток з родинних сторін, і як радів, коли дочитався, що в його сторонах пробудилася національна свідомість, що там заложили читальню „Просвіти“ — хор, тощо.

Не забуду того моменту, як я став помічником експедитора „Діла“. Було це в 1889 році; тоді був я учеником учительської семінарії у Львові та мусів промишляти, якби то заробити на прожиток. У тому мойому невідрадному положенні прийшло мені з допомогою „Діло“; тодішній експедитор бл. п. Володимир Левницький вислухав мого прохання, взяв під увагу моє безвихідне положення і прийняв мене з місця за свого помічника за місячною винагородою 5 австр. гульденів (фл.). Тих 5 фл. рішив про мою долю, бо дозволило укітчити семінарію і стати народним учителем та робітником на культурно-освітньому полі. — В 1891 році п. Володимир Левницький уступив в адміністрації „Діла“ і перейшов до державної служби при дирекції залізниць; тоді за згодою бл. п. начального редактора Івана Белея передали мені на стало цілий експедиторський відділ і його вів я аж до 1894 року; зближалася натура, я мусів відійти і експедицію передали п. Стефанію Нидзі.

Від того часу минуло 43 роки, а чоловікові здається, що це не довгий час. Ще нині маю ясно перед очима давній редакційний і адміністративний льокаль при вулиці Баторого 24, на II поверсі з усіма його кімнатами і обстановкою та усіх тих наших тодішніх світочів і передових людей, що пересувалися кімнатами „Діла“. У тих скромних і бідно улаштованих кімнатах концентрувалося і пульсувало все наше партійне життя. Там повставали нові ідеї, там намічували нові шляхи народної роботи і звідти виходили поклики і накази до народу. З пієтизмом огляду всіх тих наших світочів та каменярів нашого відродження як Юліана Романчука, Анатолія Вахнянина, Александра Барвінського, о. Александра Стефановича, Омеляна Партицького, Ізидора Громницького, проф. Шухевича, проф. Грушевича, а з молодших д-ра Івана Франка, д-ра Костя Левницького, д-ра Осипа Маковея і багато

інших, що з упертістю, самовідреченням і посвягою працювали, щоб вибороти кращу долю своєму бідному поневоленому народові.

Я мав те щастя, що майже кожного дня при своїй механічній роботі міг — а робив я це з великою цікавістю і жадобою — прислухуватися тим конференціям, що відбувалися в кімнатах „Діла“ в культурних, освітніх, громадянських і політичних справах. Бі дискусії, яких я був мимовільним слухачем, були моєю першою школою національного і громадянського освідомлення, а потім стали підставою моєї практичної праці для народу. На становищі народного учителя я намагався згідно з ідеями, що їх впогли в мене наші світочі, працювати серед нашого громадянства на кооперативному та освітньому полі. Тай у виховній діяльності я намагався вести доручену мені молодь в патріотичному дусі і виховувати її на добрих громадян українського народу.

Начальним редактором був тоді бл. п. Іван Белей. Була це дуже чесна і надміру працююча людина. Вже в 6-й годині ранку сидів при своїм бюрку і підготовляв матеріал до чергового числа „Діла“. Під кожним оглядом був дуже обов'язковий і цього вимагав від підчиненого персоналу.

За тих 4 роки, коли я був при „Ділі“, працювали в редакції: 1. Кирило Кахникевич, який потім відійшов на головного редактора державного часопису „Народна Часопись“; 2. Михайло Струсович; 3. В. Козакевич; 4. Павло Кирчів, що втедовзі пішов на посаду народного учителя; 5. Антін Березинський; 6. Кудрик і 7. Др. Осип Маковей, абсолютний філософії і письменник з Яворова, який небагом дістав посаду в державній дівочій учительській семінарії у Львові, а потім став директором учительської семінарії у Заліщиках. В тому часі в адміністрації „Діла“ працювали бл. п. проф. Олекса Ярема, а коли його перенесли до української гімназії у Перемишлі, адміністрацію перебрав бл. п. Іван Заричний ем. почтовий урядовець.

Згадаю ще й Івана Стецька, якого в тому часі, як я був при „Ділі“, прийняли за вояка і який широкі і чесно працював в адміністрації „Діла“ більше як сорок літ, тому я не дивуюсь, що редакція по його смерті тепло поменувала його у помертвості згадці.

На початку того першого півстоліття щоденника „Діла“ число передплатників доходило до 1.500. З того на провінцію висилали понад 1.200 примірників, до 150 розбирало в друкарні місцеве українське громадянство, а решту, яких 150 примірників висилали за границю, а тім і до Америки.

Платні персоналу на той час були досить можливі. Начальний редактор діставав 100 фл., а співробітники мали від 80 фл. до 50 фл. Адміністратор 40 фл., експедитор 25 фл., воячий 20 фл. Помічники експедиції: один 10 фл., а другий 5 фл.

Кінчу цих кілька згадок зперед майже 50 літ і прошу Хв. Редакцію у ювілейному році помістити їх в дорогому „Ділі“ та прийняти найширші побажання з нагоди Ювілею.

Андрій Молчок,
ем. управитель школи в Яворові.

Завжди на тому самому місці.

НА УКРАЇНУ ПОСИЛАЮТЬ НОВИХ „ЕНКІВ“.

Останні призначення на Східній Україні виразно свідчать, що це не є значуща у ССРП контрзадача, а що це річ поважання, свідчать про це напруженість тамошнього становища.

Справді, 10 же років (починаючи з 1928 р.) виконували там обов'язки найвищої фактичної влади — першого секретаря ЦК партії більшовиків України Станіслава Косіора. Він, хоч і поляк з походження, народився на Дніпрі, 1918 року був секретарем підпільного правобережного комуністичного комітету, з року 1919 до року 1922 був секретарем, тоді ще генеральним, ЦК КП(б)У, отже це був не тільки „українець“ (за тамошніми розуміннями), але й тісно зв'язаний з УССР.

Не можна сказати, щоб друге його секретарювання було дуже щасливе: вибухло за його часів і селянське повстання років 1931 і 1932; тривав саботаж другого секретаря ЦК, Терехова, на початку 1933 р.; викрито „петлюрівсько-націоналістичний“ рух з членом політбюро

Скрипником на чолі в наркоматах і установах УССР; викрито такий самий рух удруге на весні 1937 р. і тривав великий скандал з другим секретарем, Постишевим, що „по ілютському“ прогавив цей рух; відбулася опозиційно-націоналістична демонстрація XIII з'їзду компартії України в червні 1937 р.; викрито з'яте петлюрівсько-націоналістичний рух із членами політбюро Любченком та Хвилю на чолі, рух заблокований з троцькістським ухилом; тривав скандал із другим секретарем по черзі, Хатаевичем та Кудряшеним, проголошеними за зворогів народу восени 1937 р.

Проте, без огляду на все це тримався Косіор своєї посади, скоріше мабуть тому, що треба було знати йому кращого наступника, а це не так легко було.

Нарешті ЦК ВКП(б) офіційно висловив йому незадоволення з приводу того, що український націоналізм розпорошується під носом у ЦК КП(б)У, і Косіора звняли з партійної ро-

хлопці ідеї, то їх виступ був такий, що вони заслужували на ордери — неукраїнські. Дуже просто: перед молодими, які розбивають найповажніші карнавалові імпрези, улаштовані громадськими організаціями, треба буде хіба на майбутнє організувати власну охорону. Бо чейже річ очевидна, що супроти людини, яка приходить до чужої хати з наміром бешкету і не приймає ніякого розумового аргументу, можна стосувати тільки її власну методи: силою викинути за двері. Творити такі самоохоронні сторожі це ж простіська дорога до македонізації відносин і до перетворення українського карнавалу дійсно на маскарadu — з макабричним посмаком. Кому це вийде на користь і приємність?

Суботнішня історія насуває ще одне питання: хто властиво відповідає за все те, що діється на відтинку молоді? Всього студентства ніби не можна потягати до відповідальності за той вибір, але й не можна виправдувати всього студентства за подію, яка йшла під фірмою студентів та в усіх людей викликає щонайменше почуття найбільшого несмаку. І тому треба, щоб і старше громадянство перестало мовчки потурати високим, які мають далеко глибше значіння та далеко поважніші наслідки, як те, чи в карнавалі якась одна забава відбудеться чи ні. Кожен нпр. пані, жінки найповажніших громадян, з найбільшою самопожертвою працюють для всіх вечірниць ріжних студентських кружків та організацій, то вони повинні мати запоруку, що ті самі студенти чи їхні товариші при найближчій нагоді, коли так сподобається якимось анонімовим гуртпатріотам, не будуть їх ображувати на вечірницях, що їх улаштовують їх власні чоловіки. Та й українські організовані журналісти хотять знати, чи ті студенти, які розбивають ім'я репрезентативну карнавалову імпрезу, це дійсні представники організованого студентства, чи лише анархістичні, невідповідальні за свої слова і вчинки одиниці, що спеціалізуються в бешкетах, — бо тоді мусить і поведінка тих журналістів та преси, в якій вони мають деякий голос, бути відповідно достосована.

„Погудяє сон, бо иначе я панув погоджен, а то юж бендзе гожей“ — казав у вході до Народного Дому польський поліціант, якого спровадив магістратський урядовець, що його напасники теж не впустили до середини. Цей охлок поліціанта, який придирався збоку гострим словесним пересправам молодих людей зі старшими громадянами, мав і має глибоке символічне значіння. Цей зничайний поліціант чужої національності, який мабуть не знав, у чому річ, але який бачив таку ріжницю думок у двох групах українського токарства, що вона дає йому право й нагоду інтерв'ювати, — сам спершу кликав до українців „погодіться!“ і сам їх лояльно перестерігав, що не вийде обом сторонам на здоров'я, коли він буде їх годити!

Вже другу тисячку літ котиться колесо української історії. І завжди це не може українська громада в своєму нутрі погодитися і завжди є хтось, що надходить і її годить. По своєму, і багато ще води проливе в усіх українських водах, поки всі члени того самого українського народу не зрозуміють цієї правди, а ще більше, поки самі захоуть погодитися.

Ділом ушляхуйте пам'ять тих, що своїм зусиллям та терпінням поставили нас у ця нощі.

стверджено: Не є відний а правдою зміст інтерв'ю-та посла д-ра Ст. Барана, навіть епітомологів староста відкидає батією у справі легалізації підписів до нотаріуса або до суду, бо у всіх випадках давав старості тим що голошував, відповідні поштові.

В місцевості Свинтов, чортківського повіту, школа не мала уявних опрацювань у державному розпорядку П. Р. в 1930 р., тому легалізація підписів на декларації була безцільною, про що починає підтвердити історія.

В кількох місцевостях (Волоніці, Колонієвці, Віля Чортківська і інші) візити, мільйон інтерв'юючи узавчаних волонтерів рад щодо освіти за епітомологічними чинностями урядів, побирали в початку освіти на легалізацію підписів на декларації. Однак по висловленні жалюсних старостам, що легалізація підписів на декларації має відбуватися безплатно, візити закінчили під чинності і побирали безплатно освіти згоріло створено.

Якщо у зв'язку з акцією на висновок мови шкільних у встановлених школах були допущені невідомості або візити, аджути інтерв'ювані сторони право відказу до вищої інстанції. Відкази і зазначення в конкретних випадках будуть розкриті потреби й у

вказу на порушення обов'язкових принципів покриття дійсності змуги користати асидів а епітомологічними управліннями.

В увазі на наведені висновки не виходжу причини до владних заходів, яких прохав інтерв'ювані, окремим оприлюднені зміни розпорядку в 7 січня 1935 р. (В. В. Р. П. ч. 3, пов. 38) а справі виконання закону з 31. липня 1934 р. (В. В. Р. П. ч. 73, пов. 763), що містять деякі постанови про організацію епітомологів, а тому насправі, щоб продовжити ретиненці складання декларацій на українськомовною мовою написання до кінця лютого 1935 р.

Підпис: Славко Олександрович, міністр.

Відповідь уряду на інтерв'ювання посла д-ра Ст. Барана наведено в цілому для відома інтерв'юваних, тим більше, що подібну дуже обширну інтерв'ювання висілиніне (в січні п. р.) пос. Вол. Кузьмичів з наведенням багатьох прикладів, як адміністрації і самоуправні органи перепишували племінитову акцію. Нинішня відповідь пересуджує вже і другу відповідь. Інтерв'ювані самі знайомі, наскільки відповідь уряду в племінитовій справі опирається на дійсні факти.

3 Наукового Т-ва ім. Шевченка.

ПРАШ МАТЕМ. - ПРИРОДНИЧО - ЛІКАРСЬКОЇ СЕКЦІЇ НТШ.

1. Члени секції: Мат.-природн.-лікарська секція НТШ організувалася 1899. р. при організації НТШ; дійсних членів українців на числіє вона тепер 48, чужинців 23, номерів 26. Найстарші її члени від 1899. р.: проф. І. Горбачевський (Прага), д-р В. Левинський (Львів) та д-р О. Черняхівський (Київ). Управу секції: директор — д-р В. Левинський (від 1923. р.), заступник директора — д-р М. Музика, секретар — д-р Ю. Поліський. Першим директором був — пок. І. Верхратський, другим — д-р С. Рудницький, третім — теперішній директор. Секція, що своїми працями обіймає всі ділянки математичних, біологічних, лікарських та технічних дисциплін, все змагає до того, щоб до співпраці витягнути яконайбільше молодих людей, що працюють із успіхом у своїх ділянках, тимто втягає їх у кадри дійсних членів — і це а дуже добрим вислідом. Члени секції працюють не лише в виданнях НТШ, але і в поважних чужих органах; багато з них найшло призначення на чужині, де придбали собі вартість праці, якого не могла їм дати наша наука. Не гадуємо вже про відомі старих учених таких, як проф. Горбачевський, Ст. Рудницький, І. Раховський, С. Балей (проф. універс. у Варшаві), фльорист проф. М. Мельник, математик д-р М. Зарицький, фізик д-р В. Кучер, лікар д-р М. Панчинин, але мусимо зазначити, що члени секції працюють як співробітники в таких чужих установах, як Кайзер-Вільгельм-Гезельшафт, як світового значіння оптичні заведення Цайса в Ені (д-р Смакула), як асистенти вищих шкіл (фізика д-р Стасів в Геттінгені, д-р Міліничук і д-р Ластовський у Львові), та такі як металург світової слави д-р І. Фешенко-Чопівський (Краків—Катовиці), доцент унів. в Кракові географ д-р В. Кубілович і ін. З українців з Наддніпрянщини велику та інтенсивну працю вели донедавна в виданнях НТШ: вчені європейської міри, такі як Кравчук, Куреський та ін. — нажалі, тепер як відомо зносини а ними перервані. З чужих учених дійсними членами секції є такі вчені як Пенк, Плінк, Глзберт, Ашштатін, Крилов і ін., що а охотою і призначенням прийняли членство секції, а старіший польський епітомолог А. Штекль (Szczekiel), що безкорисно апорядкував (разом із лікарем Лазорком) неопіненну збірку пок. Верхратського.

2. Всіх засідань секції до кінця січня п. р. було 219 (а перервою трьох років у часі великої війни).

3. Комісії при секції. При секції існують ось такі комісії: а) фізіографічна (голова проф. М. Мельник), б) лікарська (гол. д-р М. Панчинин), в) географічна (голова д-р В. Кубілович), г) технічно-наукова (голова д-р І. Фешенко-Чопівський), г) охорони природи (голова д-р Ольга Мриц).

4. Видання секції. Секція видала досі 31 том Збірника секції під ред. президії секції, де поміщені оригінальні роботи від астрономії, математики, біології до технології виключно, 26 зшитків „Зітцунгсберіхт-ін“, 7 випусків фізіографічного Збірника (кравзнавчі праці під ред. проф. Мельника), 1 випуск географічних праць (за ред. проф. Кубіловича), 4-томний словник пок. д-ра Е. Лукасевича та, разом із українським лікарським товариством, 15 річників Лікарського Вістника, не гадаючи про інші примігні видання. Зазначити слід, що Зітцунгсберіхт-м.

обчислені на інформування чужих закордонних учених і установ — їх видає секція німецькою мовою — містять у собі короткі витяги або й цілі реферати членів новими німецькою, французькою та англійською та подають хід усіх засідань секції і комісій та огляд праць установ секції.

5. Разом із українським Лікарським Товариством секція влаштує періодично конгреси українських природників та лікарів; в 1937. р. був уже VI черговий зїзд, у якому вваля участь 150 українських лікарів та природників.

6. Установи секції. Під безпосередньою управою секції працюють дві наукові установи, що є одночасно вартатими праці членів НТШ, а саме: а) бактеріологічно-хемічний інститут, б) природописний музей.

а) Бактеріологічний інститут (директор д-р М. Музика), що повстав заходами наших лікарів, як продовження українського Камінецького університету, виконував досі, попри практичні лікарські аналізи, з яких прихід ішов на утримання інституту, і цілий ряд чисто наукових праць (від 1921. р. до 1937. р. понад 30 — усі оголошені друком). Інститут вишколює цілий ряд учених робітників і дав молодим лікарям змогу працювати фахово та приготувати докторські дисертації. В останньому році інститут поширив з допомогою технічних установ свою працю, а саме — тепер в ньому почалися праці технологічні з ґрунтознавства, молочарства (нпр. розсліди наших каолінів і т. д.). Більшу частину практичних аналізів, що йшли на утримання інституту, переноситься поступово до Народної Лівниці і з цим фінансування інституту не ребрало на себе у великій мірі Українське Лікарське Т-во. НТШ до цього інституту не докладає нічого — і він самостійноархальний. Додати ще слід, що для українських харитативних установ Інститут переводить усі аналізи безплатно (нпр. у самому 1936. р. — 1.800 аналізів).

б) Природописний музей (Кустос д-р Ю. Поліський, урядовець — інж. Е. Чайковський), що почав творитися ще до війни як частина загального музею НТШ, по війні виглядав як румовище з купюю камінь (останки з чудових карпатських та карпаських збірок), побитого, без карток — і одної білої ворони. Та завдяки енергії поодиноких людей, як д-р Поліський, та завдяки молодим українським студентам гірничим в Чехословаччині, музей відновлено Тут прийшли з допомогою різні наші установи, як Маслооооо, Нар. Торговля та ін., усім меценатами, як д-р Панчинин та ем. д-р М. Гриняк, що дали допомоги на інвентар — і музей став уже величавою установою, що збирає, консервує та досліджує природу українських земель. Музей займає тепер 9 просторих саль, робітню із виробом, бібліотекою та окремою фотографічною лабораторією. Лістає він окремі статут і правильний і став окремою науковою установою, рівнорядною а іншими установами НТШ*). Природописний музей — це єдиний український музей на українських західних землях, що рятую а охоронює арани нашої природи. Його мінералогічна і петрографічна збірка (жертва українських студентів із Прикарпаття), діалогічна

*) Нажалі, музей що раз більше бореться з не достачею приміщення.

збірка д-ра Поліського — чи не найкращі та найбагатші збірки в польській державі! Прегарний відділ — орнітологічний, відділ епітомологів з періодичною збіркою пок. Верхратського, всіяні гербарії (між ін. гербарій пок. професора Володася), збірка красних копалин, відділ технології і т. д. (подрібний виказ подають правильно Зітцунгсберіхт-м). Музей має вже багато співробітників, що працюють без ніякої винагороди: проф. М. Мельник і д-р О. Мрицівна (ботаніка), лікар В. Лазорко (епітомологія), студенти унів. Мацілінської (пташ) і Саган (савці), проф. Олександрин (палеонтологія), проф. Е. Жарський і багато інших (уже не гадаючи про управителів музею). В музею вчаться і працюють студенти-медики, студенти, лісовники та інші, що найшли тут вартість праці, якого деінде не могли дістати. І вже з цієї одної причини музей заслуговує на те, щоб ним зацікавилися та занялися наше громадянство. — Зазначити ще треба, що наш музей звернув увагу й на інші колонії, як Півні. Америку, Бразилію й т. п. та і застїля має вже багато зразків флори і фльори. Наміть із далекої Суматри присилають до музею наші люди цінні природничі об'єкти (золотомосні руди).

7. Охорона природи. І ще одна ділянка стала останніми роками предметом праць секції. А саме, коли в цілому світі почалася акція і справі охорони природи, що із аромом культури щораз більше затрачується, коли на чисто українських землях почали вести охоронні праці та творити заповідники польське наукові установи, тоді й наша секція мусила взяти на себе обов'язок рятувати а нашої природи те, що можна ще було врятувати. При секції повстала під проводом д-ра Ольги Мрицівни, при дуже гарній допомозі інж. А. Мельника, комісія охорони природи. Завдяки їх енергії і глибокому розумінню ваги цієї роботи а Іх Екс. Кир Андрия, НТШ дістало під свою опіку великий кедриний заповідник на горі Ялице у столових добрах, а комісія охорони природи офіційно аїті 1936 р. перебрала на місці цей заповідник під свою управу. Рівночасно перебрала вона і другий елітний заповідник на Грофським Коні тож у столових добрах. І третій заповідник, а саме Чортова Гора коло Рогатина, переходить під опіку НТШ завдяки муніципальній Іх Екс. Кир Андрия і трудом інж. А. Мельника. Намічено інші заповідники та менші резервати, але це покищо не переведено в життя. Тепер іде праця над описом і розслідом згаданих заповідників.

З цього короткого нариса видно, що мат. прир. секція НТШ виконує свою роботу а усіх царинах своїх дисциплін як могла найкращіше, дає нашим старшим і молодшим адептам науки змогу працювати для добра української науки й культури та надає їм бодай сурогати вартатів праці тоді, коли доступ до правдивих вартатів для них замкнений.

Перший і єдиний в історії української преси багатокіпний національно і релігійно виховний

ЖУРНАЛ ДЛЯ УКРАЇНСЬКОЇ ДІТВОРИ

„МАЛІ ДРУЗІ“

виходить другий рік у Львові, Гродайських 1, III. Річна передплата тільки 1.50 зол. — Число розповсюду 254

стверджено: Не є згідний з правдою зміст інтерполяції після д-ра Ст. Барана, який ситативський староста віддав баталью у справі легалізації підписів до нотарію або до суду, бо у всіх випадках давав старості тим, що оголошувалися, відповісти почитати.

В місцевості Світлова, торківського повіту, школа де мала умови поразбачення у підготованому розпорядку П. Р. в 1930 р. тому легалізація підписів на декларації була бажана, про що почав відтворювати староста.

В кількох місцевостях (Володимир, Козьминець, Віт Чортківська і інші) відтис, митливо інтерпретуючи ухвалу волосних рад щодо оплати за навчання в школах, волосних урядів, поборали в початку оплати за легалізацію підписів на декларації. Однак по висловленні власних старостами, що легалізація підписів на декларації мала відбутися безкоштовно, відтис змалював дії тинності і поборали безпідставно оплати зверхено старостам.

Якщо у зв'язку з акцією за відшкодуванням школам у волосних школах були донедаву неможливості або ушкоди, служили містероюваній стороні право відшкодування до вищої інстанції. Відшкоди і зажалення в конкретних випадках будуть розсвіднені поорібно з у

випадку порушення обов'язкових принципів покриття. джоні дістають змогу користатися нислід в прикладуючих ім управленні.

З уваги на наведені висновки не знаходжу причини до видавання вироку, яких прохав інтерполант, окрема опричинення зміни розпорядку в 7. січня 1925 р. (В. В. Р. П. ч. 3, нов. 38) в справі виконання закону в 81. липня 1924 р. (В. В. Р. П. ч. 75, нов. 763), що містить дані постанови про організацію шкільництва, в тому напрямі, щоб продовжити ретиність складання декларацій на українською мовою навчання до кінця лютого 1938 р.

Підпис: Славомир Складковський, міністр.

Відповідь уряду на інтерполяцію посла д-ра Ст. Барана наведено в цілому для відома інтересованих, тим більше, що подібну дуже обширну інтерполяцію вніс пізніше (в січні ц. р.) пос. Вол. Кузьмич з наведенням багатьох прикладів, як адміністративні і самоуправні органи перепишували плембиситову акцію. Нинішня відповідь пересуджує вже і другу відповідь. Інтересовані самі знатимуть, наскільки відповідь уряду в плембиситовій справі спирається на дійсні факти.

З Наукового Т-ва ім. Шевченка.

ПРАЦІ МАТЕМ. - ПРИРОДНИЧО - ЛІКАРСЬКОЇ СЕКЦІЇ НТШ.

1. Члени секції: Мат.-природн.-лікарська секція НТШ організувалася 1899. р. при організації НТШ; 48-х членів українців на числі вона тепер 48, чужинців 23, померло 26. Найстарші її члени від 1899. р.: проф. І. Горбачевський (Прага), др. В. Левинський (Львів) та др. О. Черняхівський (Київ). Управа секції: директор — др. В. Левинський (від 1923. р.), заступник директора — др. М. Музика, секретар — др. Ю. Поліанський. Першим директором був — пок. І. Верхратський, другим — др. С. Рудницький, третім — теперішній директор. Секція, що своїми працями обіймає всі ділянки математичних, біологічних, лікарських та технічних дисциплін, все змагає до того, щоб до співпраці втягати якнайбільше молодих людей, що працюють із успіхом у своїх ділянках, тимто втягає їх у кадри дійсних членів — і це з дуже добрим вислідом. Члени секції працюють не лише в виданнях НТШ, але і в поважних чужих органах; багато з них нашло призначення на чужині, де придбали собі варстат. праці, якого не могла їм дати наша наука. Не агадуємо вже про відомих старих учених таких, як проф. Горбачевський, Ст. Рудницький, І. Раковський, С. Валей (проф. універс. у Варшаві), флорист проф. М. Мельник, математик др. М. Зарицький, фізик др. В. Кучер, лікар др. М. Панчинин, але мусимо зазначити, що члени секції працюють як співробітники в таких чужих установах, як Кайзер-Вільгельм-Гезельшафт, як світового значіння оптичні заведення Цайса в Ені (др. Смакула), як асистенти вищих шкіл (фізика др. Стасів в Гетінгені, др. Міліанчук і др. Ластовський у Львові), та такі як металург світової слави др. І. Фещенко-Чопівський (Краків-Катовиці), доцент унів. в Кракові географ др. В. Кубілович і ін. З українців а Наддніпрянщини велику та інтенсивну працю вели донедавна в виданнях НТШ члени європейської міри, такі як Кравчук, Куренський та ін. — нажалі, тепер як відомо занесені з ними перервані. З чужих учених дійсними членами секції є такі члени як Пенк, Плянік, Гльберт, Аляштин, Кралов і ін., що а охоту і призначенням приймали членство секції, а старший польський ентомолог А. Штекль (Бидзі), що безкорисно апоряджував (разом із лікарем Лазорком) неопіненну збірку пок. Верхратського.

2. Всіх засідань секції до кінця січня ц. р. було 219 (з перервою трьох років у часі великої війни).

3. Комісії при секції. При секції існують ось такі комісії: а) фізіографічна (голова проф. М. Мельник), б) лікарська (гол. др. М. Панчинин), в) географічна (голова др. В. Кубілович), г) технічно-наукова (голова др. І. Фещенко-Чопівський), г) охорони природи (голова др. Ольга Мрич).

4. Видання секції. Секція видала досі 31 том Збірника секції під ред. президії секції, де поміщені оригінальні роботи від астрономії, математики, біології до технології включно, 26 випусків «Зітунгсберіхт-ів», 7 випусків фізіографічного Збірника (краєзнавчі праці під ред. проф. Мельника), 1 випуск географічних праць (за ред. проф. Кубіловича), «Вісник» словник пок. д-ра Е. Лукасевича та, разом із українським лікарським товариством, 16 річників Лікарського Вісника, не агадуючи про інші приватні видання. Зазначити слід, що Зітунгсберіхт-и.

обчислені на інформування чужих закордонних учених і установ — їх видає секція німецькою мовою — містять у собі короткі витяги або цілі реферати членів мовами німецькою, французькою та англійською та подіють хід усіх засідань секції і комісій та огляд праць установ секції.

5. Разом із українським Лікарським Товариством секція влаштовує періодично конгреси українських природників та лікарів; в 1937. р. був уже VI черговий зїзд, у якому взяло участь 150 українських лікарів та природників.

6. Установи секції. Під безпосередньою управою секції працюють дві наукові установи, що є одночасно варстатами праці членів НТШ, а саме: а) бактеріологічно-хімічний інститут, б) природописний музей.

а) Бактеріологічний інститут (директор др. М. Музика), що повстав заходами наших лікарів, як продовження українського Кампнецького університету, виконував досі, попри практичні лікарські аналізи, з яких прихід ішов на утримання інституту, і цілий ряд чисто наукових праць (від 1921. р. до 1937. р. понад 30 — усі оголошені друком). Інститут вишколив цілий ряд учених робітників і дав молодим лікарям змогу працювати фахово та приготувати докторські дисертації. В останньому році інститут поширив з допомогою технічних установ свою працю, а саме — тепер в ньому почалися праці технологічні з ґрунтознавства, молочарства (нпр. розсліди наших каолінів і т. д.). Більшу частину практичних аналізів, що йшли на утримання інституту, переноситься поступово до Народної Лікарні; з цим фінансування інституту перебрало на себе у великій мірі Українське Лікарське Т-во. НТШ до цього інституту не докладає нічого — і він самовистарчалний. Додати ще слід, що для українських харитативних установ інститут переводить усі аналізи безплатно (нпр. у самому 1936. р. — 1.800 аналізів).

б) Природописний музей (Кустос др. Ю. Поліанський, урядовець — інж. Е. Чайковський), що почав творитися ще до війни як частина загального музею НТШ, по війні виглядав як румовище з купю каменів (останки з чудових карпатських та кавказських збірок), побитого, без карток — і одної білої ворони. Та завдяки енергії поодиноких людей, як др. Поліанський, та завдяки молодим українським студентам гірництва в Чехословаччині, музей відновлено Тут прибули з допомогою ріжні наші установи, як Маслосоюз, Нар. Торговля та ін., усієї меценатки, як др. Панчинин та ем. дир. М. Гриняк, що дали допомоги на інвентар — і музей став уже величавою установою, що збирає, консервує та досліджує природу українських земель. Музей займає тепер 9 просторих саль, робітню із виготовлення, бібліотеку та окрему фотографічну кімнату. Підстав він окремий статут і правильний і став окремою науковою установою, рівноправною з іншими установами НТШ. Природописний музей — це єдиний український музей на українських західних землях, що рятує й охороняє зразки нашої природи. Його мінералогічна і петрографічна збірка (жертва українських студентів із Прикарпаття), діалогічна

*) Нажалі, музей що раз більше борється з не-достачею приміщення.

збірка др. Поліанського — чи не найкращі та найбагатші збірки в польській державі! Прегарний відділ — орнітології, відділ ентомології з першорядною збіркою пок. Верхратського, всякі гербарії (між ін. гербарій пок. професора Волощак), збірка краєвих копалин, відділ технології і т. д. (подрібний виказ подають правильно Зітунгсберіхтен). Музей має вже багато співробітників, що працюють без німкої винагороди: проф. М. Мельник пі др. О. Мричівна (ботаніка), лікар В. Лазорко (ентомологія), студенти унів. Мацішинський (птіні) і Сяган (савці), проф. Олексиниш (палеонтологія), проф. Е. Жарський і багато інших (уже не агадуючи про управителів музею). В музею вчаться і працюють студенти-медики, студенти лісовики та інші, що набули тут варстат праці, якого деінде не могли дістати. І вже з цієї одної причини музей заслуговує на те, щоб ним зацікавилася та занялося наше громадянство. — Зазначити ще треба, що наш музей звернув увагу й на наші колонії, як Плян. Америку, Бразилію й т. п. та і звідти має вже багато зразків фавни і флори. Навіть із далекої Суматри присилають до музею наші люди швид природничі об'єкти (золотоносні руди).

7. Охорона природи. І ще одна ділянка стала останніми роками предметом праці секції. А саме, коли в цілому світі почалася акція і справі охорони природи, що із зростом культури щораз більше затрачується, коли на чисті українських землях почали вести охоронні праці та творити заповідники польської науки установи, тоді й наша секція мусіла взяти на себе обов'язок рятувати з нашої природи те, що можна ще було врятувати. При секції powstała під проводом др. Ольги Мричівни, при дуже гарячій допомозі інж. А. Мельника, комісія охорони природи. Завдяки їх енергії і глибокому розумінню ваги цієї роботи в IX Екс. Кир Австрії, НТШ дістало під свою опіку великий кадриний заповідник на горі Яйце у столових добрах, а комісія охорони природи офіційно вліті 1936 р. перебрала на місці цей заповідник під свою управу. Рівночасно перебрала вона і другий ялициний заповідник на Грофським Контеж у столових добрах. І третій заповідник, а саме Чортова Гора коло Рогатина, переходить під опіку НТШ завдяки муніфіценції IX Екс. Кир Андрея і трудом інж. А. Мельника. Намічено й інші заповідники та менші резервати, але це покищо не переведено в життя. Тепер це праця над описом і розслідом згаданих заповідників.

З цього короткого нариса видно, що мат. прир. секція НТШ виконує свою роботу і усіх царинах своїх дисциплін як могла найовісніше, дає нашим старшим і молодим дітям там науки змогу працювати для добра української науки й культури та надалі їм бохат сурогати варстатів праці тоді, коли доступ до правдивих варстатів для них замкнений.

Перший і єдиний в історії української преси багатоплірний національно і релігійно акційний

ЖУРНАЛ ДЛЯ УКРАЇНСЬКОЇ ДІТВОРИ

„МАЛІ ДРУЗІ“

виходить другий рік у Львові, Гродзьких 1, III. Річна передплата тільки 1.50 зл. — Число репр. парекану 244.

Після Ст. Грабського Бр. Войцеховський

з УКРАЇНСЬКОГО ДНЯ У СОЙМІ

Варшава, 17. лютого 1938.

В останніх десяти роках історії польсько-союму два дні записано як дні українські. Першим таким днем була дебата в соймі перед семи роками над внеском Української Парламентарної Репрезентації в справі пацифікації в нашій країні восени 1930 р., другим — дискусія у соймі 15. ц. м. над бюджетом міністерства внутрішніх справ. Першу спричинили тодішні українські послы, домагаючися згідно з внеском УПР вибору окремої соймової комісії для розслідування й устійнення усіх зловживань, що їх допустилися пацифікаційні карні відділи та від уряду покарання винних і відшкодування для тих українських осіб та установ, що потерпіли внаслідок пацифікації. Довга дебата над цим внеском, у якій взяло участь чимало промовців, була суто політична, де силою річи на перше місце вибились українська справа з нашими політичними змаганнями. На внесок комісійного референта цієї справи пос. д-ра Здзіслава Стронського з ББ польська соймова більшість внесок УПР відкинула й очевидно досі не покрито великих матеріальних шкід, спричинених пацифікацією поодиноким українським громадянам та установам.

Другий з черги великий український день у соймі в дні 15. ц. м. викликав сам референт соймової бюджетової комісії ресорту міністерства внутр. справ посол стрийської округи д-р Броніслав Войцеховський. Став він у нас голошним з часу свого недавнього виступу в бюджетовій комісії в дискусії над бюджетом міністерства віроісповідань та освіти, коли в безприкладний спосіб накинута на голову греко-католиків Церкви Митроп. Шептицького і греко-католицизму. Дальші подробиці і становище у цій справі цілого українського громадянства відомі. Отже передбачувано, що і на пленумі сойму 15. ц. м. пос. Войцеховський готов поіювати свої атаки. Тому УПР була на це приготівана. При дискусії виділяла вона послів д-ра Витвицького, д-ра Барана і Пеленського як промовців над адміністраційно-політичною та послів д-ра Троляна і Тершаківця над самоуправною сторінкою діяльності ресорту міністерства внутр. справ.

Пос. Войцеховський виготовив обширний реферат суто-політичного характеру, бо про справу самого бюджету агадує там дуже коротко і радше мимоходом. Найбільше місця, бо аж 12 шпальт друку на шести сторінках, присвячено там українській справі. У змісті друкованого реферату є чимало гороху з капустою, багато переплутаних і невірних фактів, але загальний тон доволі пристойний і навіть з деяким сентиментом для українства.

Зовсім інакше було з устним рефератом. Тут пос. Войцеховський ударив відразу у голосний боевий тон, рекламуючи себе ним фактично як провідника польського походу проти українців, поновлюючи й подвоюючи свої не-

чувані напасти на Митроп. Шептицького і на наше греко-кат. духовенство, далі на „Діло“ і по суті взагалі на український рух як нельояльний супроти Польщі, беручи зате під свої опікунчі крила вимираючих москвофільських могоканив як льяоляних польських громадин, називаючи їх завжди старорусинами та не згадуючи ні словом, що його пупілі давно вже знайшлися в московському національному таборі.

Америки пос. Войцеховський не відкрив. Пішов витоптаними стежками старих вшехпольських корифеїв зі Львова, Стан. Гломбінського та Стан. Грабського і став опікуном та оборонцем наших національних апостатів. І останні знайшли стежку до нього та до Порошувського Секретаріату суспільних польських організацій у Львові, як колись перед світовою війною знайшли її до Ради Народо-

вої Тадеуша Ценського та до вшехпольських ватажків Гломбінського і Грабського і їх львівського органу „Слово Польске“. Те саме огидне особисте упідзнення видно у „галіцкіх руських“ і нині. У сліпій злобі до ненависного українства докотилися до того, що безцеремонно стали донощиками у таборі наших „приятелів“. Цього тяжкого заміту не кидаємо на усіх москвофілів чи пак руських, знаючи, що і серед них є одиниці особисто чесні — але, на жаль, тільки одиниці.

Пос. Войцеховський свої „величіїні“ матеріали дістає без сумніву безпосередньо з москвофільських кругів, бо цитував їх листи, покликаючися часто на імена директора Ревізійного Союзу Руських Кооперативів Ганасевича і сеніора Ставропірії Гузала. Тими „матеріалами“ мав він намір ще більше обтяжити й очорити Митроп. Шептицького, наше духовенство, „Діло“, наші установи і наших поодиноких провідних людей. Для порівняння з Митроп. Шептицьким, якого мало що не зробив командантом диверсійних банд, кількакратно пос. Войцеховський підчеркував повну і беззастеріжну льяоляність єпископа Хомишина, похваляючи — очевидно — його недавні відомі розпорядки зі закауом для духовенства брати участь в українських світських товариствах та установах. Дісталось теж чимало і єп. Кециловському, не кажучи вже про єпископа Бучка.

Стільки воіючої грязюки не вилито ще на нас ніколи і пос. Войцеховський без сумніву здобув тут рекорд і то при явній допомозі москвофілів, що виконали тут просто службу Ефіяльтів. Не вратув загубаючого москвофільського гуртка і допомога їх сучасних покровителів у Польщі, якої сподіються як відплати за свою навіть з людського боку наскрізь нікчемну службу.

Ідея Ст. Грабського, що за 25 літ Польща стане польською національною (в етнічному розумінні) державою і то у 100%, віджила наново по її цілковитому краху — в концепції пос. Войцеховського. Ріжниця тільки та, що пос. Войцеховський є дещо скромніший і вдовольняється 75%, себто бажає сконсумувати у найближчому часі коло три з половиною міліона не-поляків. На жидів він не рахує, на німців теж ні, матеріял для польської національної консумції мають доставити зі себе — як виходить з фактичного стану — білорусини у цілости, ну, — і значна частина українців.

Кажете: я роками вживаю

такого - то пудру і з нього вдоволена

Пані, не обмежуйте своєї краси перейдіть на ще кращий

ПУДЕР „МЕРІДА“

ПАВЛЬ ЕЛЬБОГЕН.

Перстень з отрутою.

Я сидів у вагоні. Мій незнайомий сусід перейшовши з погоди на перстень, який мав на руці, сказав:

— Це старий перстень... Поправді з ним звязане тільки цікаве переживання, бо так то він мені не дуже мистецький, ані особливо замітний.

І почав оповідати, як давно тому — тепер їм уже скінчили 50 років — підчас одної італійської подорожі він мав нагоду купити цей перстень, а кілька місяців пізніше побачив його на руці одної дівчини, з якою ледви розстався після одної катастрофи.

...Якби вам її описати? Вона була дуже гарна і то така, що я якстій у ній закохався. Подумайте тільки — двадцять три роки у такому віці! Я не помічував тоді її вирахованого кокетства, ні хитруватої трохи примітивної дипломатії, а бачив тільки її чудове рудаве волосся і глибоко сині очі. Я не зміг іще відріжкити справжньої широти від фальшованої, такої, що пливе від серця, від холодно обміркованої. Коли я оженився з нею два роки пізніше, я не міг опанувати своєї пристрасти, хоч поправді я зовсім не такий із своєї вдачі.

Минуло кілька років і я все ще переживав медові місяці. Я відрікся всіх своїх приємностей для неї, я навіть перестав курити на її домагання, я не збирав уже граюрок, бо вона вважала, що вони немісцні. А при цьому вона зміла якось так мене підіти, що я вірив у її добру волю застосуватися теж до моєї вдачі. З того, що я

їй давав, вона зміла буцім-то робити ошадности, вона приймала дома гостей для мого добра, вона одягалася дуже скромними засобами.

З того всього я був дуже вдоволений і наше подружжя вважало загальною за зразкове.

Мой приятелі усміхалися з подивом і я приймав їх становище як річ природну. Моя пенсія постійно зростала і я почувався щораз щасливіший, що можу задовольнити високі вимоги моєї жінки, яку я щиро кохав.

Та ось трапилася подія, яку хочу передати тільки кількома словами. Я був директором відділу в одній великій фірмі. Одного дня випадково попали мені в руки листи, які були доказом, що моя жінка вже на довго перед моїм подружжям була дуже добре знайома з моїм шефом і листувалася з ним пізніше всьє час.

Не кажучи ні слова, страшенне скінльований у великій розпущі, я відослав свою жінку до її батьків і тоді я рішив розпрощатися з життям. Життя втратило для мене всю привабу, коли шезла з нього найживіша його спонукка та окраса. Тоді я втратив нараз не тільки свою любов, не тільки ціль праці, але і саму працю, бо я негайно поджувався за посаду. Усе скінчилося! Саме тепер сидючи тут у кутку, напіз дрімлюючи, я пригадав собі той страшний вечір, коли я приготівлявся до прощання з життям.

Я блукав понад берегом ріки, я відшукав якогось знайомого лікаря, щоб дав мені рецепт на якусь сильну отруту — він відмовив мені, — я не мав ніразу в руці зброї. Все-ж я прагнув смерті цілим роздартим серцем.

Я ходив цілими годинами по своєму мешканні і накінець перегомлений, зовсім нестимний, звалився на килим. Коли я прокинувся якийсь час пізніше зрозумів, що мому пальці во-

рухнулося: я побачив, що мій перстень відчинився в одному місці і там було малесеньке шкло з якимсь жовтим течивом. Я зрозумів, що мою перстень з отрутою. Я вважав це за знак долі — я тримав у своїх руках смерть. Сама доля вказувала мені, шлях. Одня рух і я міг розпрощатися з ненависним світом.

Та тепер, коли я вже не мав перед собою ніякого виправдання і не бачив іншого виходу, я щодно почав робити обрахунок совісті. Увесь проїнятий жахом, який спаралізований оком отруйної гадуки, я почав питати себе: чи варт для одної невірної особи жертвувати своїм життям? Вона-ж буде тільки горла, що я для неї емер! Чи ти не почувавш своєї багато вищої вартости від неї?" — я питав себе і переконав, що коли вона була моїм першим коханням, то може теж бути моїм останнім... Чи можна — так я казав собі — осуджувати життя і кохання тільки через те, що перший льос який я витягнув на льотерії не приніс тобі щастя?

І звесь льяючися своїх намірів, я того самого вечора поклав свій перстень до вогнетривалої каси, зачинивши її.

Тепер, як бачите, я ношу його знову. Ношу вже від довгих літ. Я оженився ще раз і я зовсім вдоволений. Моя жінка і гарна і має добре серце. „Чи в цьому перстені є ще отрута?" — Скажіть самі, навіщо такому скромному громадянину як я якогось романтичного перстеня з отрутою? Тільки отрути нема там іще з іншої причини. Якось десять років тому нам занедажув пес і його треба було вбити. Я хотів заощадити йому терпіння і пригадав собі перстень з отрутою. Він випив її і коли це не помогло, виявилось, що в перстені була звичайна цукрована вода.

Пер. а. б.

Жива у нас. Войцеховського і практика проф. Ст. Грабського — гальванізація за всяку ціну московського трупа, асупереч не-вдачам, яких в цьому напрямі визнає неперемін-чаний у засобах боротьби з нами проф. Ст. Грабський. Отже нічого нового і новим і на май-бутнє у цьому не буде, бо гальванізація зовсім певно не вдається.

Підробки дискусії з 18. ц. м. нашому громадянству відомі з „Діла“. Запам'ятовуємо тут тільки, що загальні польські промови і присутність на сцені не загальні провокаційного становища ре-ферента, а деякі польські промови — як пере-дочим пос. Войтович з львівської округи і пос. Гофман з Луцька, промовляли лосім пристой-но. З тої загальної лінії поведінки антиміс-тійки посла Остафін зі сніжської, Екерт зі сам-бірської (оба звичайно собі крикуни) та Са-

пега в перемиській округі, що прийшли в де-якою підмогою референтів. Але й у них не бу-ло надто провокаційного виступу, так що з цьо-го погляду пос. Войцеховський був самітний.

Добру відправу пос. Войцеховському дали українські послы д-р Витанський, д-р Баран, д-р Троїш, Пеленський, Кузьмич і Целевич, з яких два останні оголосили до слова пова тини, що пераісно були передбачені з нашого боку до участі в дискусії. Дискусія, що тягнулась від 10. год. ранку до 2. год. вночі, була жива і ча-сто дуже бурлива, зокрема в часі промови рефе-рента. Прислухувалися їй увесь час прем'єр Склад-ковський, що сам не заборав голосу.

До деяких справ порушених у письменному й усному рефераті пос. Войцеховського, що торкаються нас, матимемо нагоду повернутись окремо.

С. Б.

Що писало „Діло“ 50 років тому.

Ч. 28. Понеділок, 28 (3) лютого 1888.

„СЕНАТ БОЙТЬСЯ РУСЬКОГО СЕПАРАТИЗМУ“

У віденському парламенті обговорювали уряд-ний проект нового закону про шкільні товариства та збори. Проти проекту нового закону — писало „Діло“ — висловили загалом німецькі лівці, аде-на дукам лібералізму; за законом, в разі за тин, щоб відіслати його до шкільної комісії, станула змін-на фалінгою вся чесько-польсько-німецько-італі-анська частина і вилучили молоді-німецькі члени. Так званий „руський ліві“ асоціалізм — ро-зуміється ліві — з правими.

Цей проект ні-го не викликав нападів під стро-гий поліційний нагляд; академічні товариства за-ла, жаль від університетського сенату; в публі-цистичному й національному житті університетська мо-лодь не могла брати участі; загалом новий закон від-ібрали би університетські молоді всі громадські права.

„Для нас русинів — писало „Діло“ — новий за-кон був би удачею прикрою. Наша молодь на тільки піддала під строгі його правила загалом, але хто знає, чи їм було б у нас як академічне руське то-варство, якби мали рішати про те сенати обох уні-верситетів, в яких польський аспект нахилився в перевазі. Без того закону домінувало б німецьке мови, що руська молодь кривавого університету не могла звільнитись в окреме товариство тільки тому, що сенат бойсь руського сепаратизму. Здається, що при новому законі настав би епохи утримання і русинам калілі містити в польських товариствах“.

НЕДОСТАЧА КНИЖОК

Допишувач зі Снятинщини Клим О. пише: „Чи-тальні у Снятинській гімназії, а навіть, мила мені це ствердити, підготовлялись докувані трьох нових. Тільки біда, що для наших „читальників“ по-чинив у нас недостача духовного моря, бо теперш-ні подоби не заступає уми пошту. Дастись відчути особливою недостача легких белетристичних кни-жок. Товариство „Просвіта“ видало торік тільки дві книжки того роду: „Сагайдачного“ і „Календар“ — на великий випадок за мало. „Батьківщина“ почала цього року подавати белетристичний фальшман, — але і того ще замало. Народ на читальних раз-у-раз допитуються за повістками, розпитується над „Захо-ром Беркутом“, „Панськими мартини“ — а тин-сом матеріальні засоби читальні різко позбавляють на закупку таких дорогих книжок. Чи не добре бу-ло би, щоб „Просвіта“ поширювала такі книжки? Набути нею „Галицька Острівщина“ і „Шляхет-дачкова“ дуже надіялись до цієї цілі“.

ПРОВІД „НАРОДНОЇ РАДИ“

На засіданні Виділу „Народньої Ради“, якої го-ловою став д-р Олександр Огнєвський, вибрали за-ступників голови (пос. Романчук уступив з цього становища наслідком смерті дружини) с. Олександр Стефанович, секретарем д-р Костя Левицько-го, скарбником дир. Василь Нагірного.

ВЛАСНІ СИЛИ

Гончарі з села Глинське під Новою ухвалили під проводом громадського начальника Василя Шу-ра, що їхнє з них більше не піде до коршми і на-го в коршмі не купити, а замість того вирішили е-ксплуатувати свою власну крамницю і вигодувати гро-маський дім, де має приміститись також читальня.

„Небезпечна демагогія у варшавському соймі“

Під таким наголовком помістив німецький офіційоз „Фелькішер Беобхтер“ з 18. ц. м. біль-шу замітку, де описує відомі сойміні виступи посла Войцеховського та реакцію українських послів з таким коментарем, відрукованим то-всьтим друком:

„Вчорашнє засідання польського сойму ви-разно підкреслило необхідність сильної руки в Польщі. Народи над бюджетом міністерства внутр. справ виповнили виключно дебати над мешнящими справами, що зводились до дема-гогії. Саїд підмітити, що посла до сойму ви-брані за згодою уряду і що вони здебільша займають відповідальні пости в публічному житті. Розбіжність між доброю волею Варшави і практикою місцевої адміністрації є дуже маркантна“.

Оцім повідомленням відомо, що після розкриття Спільн. „Вейдгори і Канарієнфогель“ веде го-пер сам підприємство торгові метали

у ЛЬВОВІ ПРИ ВУЛ. БОІМІВ 82 (біл. вул. Сап-ської 15) під власною реєстрацією фірми:

ТОРГОВЛЯ МЕТАЛІВ

Генрик Канарієнфогель у Львові

Тел. 265.82

Подіючи це до власного відомо, очікує цін-них доручень і записок

з повідомлення

ГЕНРИК КАНАРИЄНФОГЕЛЬ

Торговля металів

7-10

В обороні Церкви та її Голови.

ПРОТЕСТУЮТЬ ГРОМАДЯНИ ТРЬОХ ВІРО-ІСПОВІДАНЬ

В 32-ому числі „Діла“ з 13-го лютого ц. р. вишлюди ми у цій рубриці протест громадян Луцька проти нападу пос. Войцеховського на Митрополита Шептицького. Сьогодні додлемо, до цей протест підписали громадяни трьох ві-роісповідань: православних, греко-католиків та лавашів. Письмо з протестом, що його наді-слали до нашої Радації, підписало 361 гро-мядин.

ГОТОВІ ДО ЯКНАВІЛЬШИХ ЖЕРТВ

Не вважаючи на велику синюгу, на сніжне-не до Сокири у справі напасти пос. Войцехов-ського на Митрополита Андрія вже явилися ве-лікі маси селян, що йшли по 20 і більше кілько-метрів, щоб заперестувати проти зазіхань на українську греко-католицьку Церкву й замлі-фестувати, що вони зуміють постояти в обороні своєї Церкви та її Голови.

На вісучу, що відбулася у просторій залі На-родньої Торговлі, було понад 600 людей. Після реферату д-ра Чайковського та ще кількох промов, зібрані ухвалили резолюції з протестом проти нападу на нашу Церкву та її скарбів, та з завою пошани й вірності Екск. Митрополи-тові. Ця заява кінчилась: „Ми готові до якнай-більших жертв, щоб уртимати єдність украї-нького народу з його Церквою та її Єрархатом“.

ПРОТИ НАПАСТИ НА КНЯЗЯ ЦЕРКВИ

Громадянство Рогатинщини, зібране на спе-ціальній нараді 9-о лютого ц. р., рішило запро-тестувати примудно проти напасти на нашого Князя Церкви та лисовити найкращу пошту (відданість Екск. Митрополитові).

Того самого дня у парохійній церкві в Ро-гатині пильно свещенствували, а саме: оо. Давидо-вич, Кудрик, Колодзінський, Гапчик і Кірюсь-кий відправили урочисту Службу Богу в намі-ренні Екск. Митрополита. Проводили вінголови о. рада Кудрик, Церкву вишлюди по береги громадян Рогатини і повіту.

Духовенство рогатинського деканату на спе-ціальній конференції 11-го лютого ц. р. запро-тестувало проти виступу пос. Войцеховського,

В неділю, 13-го ц. м. у всіх селах рогатин-ського деканату відправили Богослуження в на-міренні українського народу і Екск. Митропо-лита. Підчас Богослужень були відвадні про-мови.

З рогатинського повіту відійшло дуже ба-гато телеграм та писем до Екск. Митрополита з висловами відданості і привітання.

ЗАЯВА „ОРЛІВ“

Українська молодь, організована в Товари-стві „Орли“, вислала з приводу напасти пос. Войцеховського листом до Екск. Митрополита з заявою готовості „з повним відданям та по-жертвуванням стояти в обороні нашої святої Церкви та цілому українському народові доро-гої Особи Митрополита“.

Письмо кінчилось: „Одночасно прохаємо ласкаво прийняти вислови нашої найширшої відданості за все неощинне добро, що ним Ваше Вископреосвященство так щедро обдарили на-шу Церкву й нарід і саме задля цього вже не-раз знавали великих прикрощ та терпін. Хай Господь допоможе нам що відданість засвіднити ним“.

ВЖЕ ВСІ ВОРОБЦІ
ЗНАЮТЬ
ЩО НАСТА
ЕЛЕГАНТ
Є НАЙЛІПША

Дві вдачі в одній людині.

Вже великий грецький філософ Платон звернув увагу, що в людині є дві вдачі. В од-ній із своїх діалогів описує це явище у пре-гарній звороті, який не забуває ніколи напе-не ті, що волились вчилися греки. Душу людини — каже Платон — тягнуть дві пари коней. Од-на — це чорні коні, що примують постійно вдо-лину, друга — білі коні, що тягнуть душу все-вгору. Мудра людина повинна вважати, щоб чорні коні не стягнули його забагато вдолину, де панує темрява і терпіння, закропловані тіл-ки час-до-часу сумнівною насолодою.

Багато письменників пробували нероз-рознімати у своїх творах той такийчкий вузол про-подвійну вдачу людини. Однак, здається, що такій найкраще і найпопулярніше пояснила це цікаве явище пісенька, яку всі знають; вона зачиняється словами:

„Я хотіла б та боюся...“

Ці слова в устах дівки не здивують ніко-го, однак здивує нас, коли подібний душевний острах почуємо в уст грача, котрий каже: „Так, я хотів би виграти та боюся ризикувати грішми на лос“. І саме тут, як з казки виходять славі-нальотніські коні. Білі коні тягнуть вгору, в не-відоме щастя, чорні коні — тягнуть дубом на

місці і кличуть: „Не купуй, бо шкода грошей.“ Цейно, коли на погорджений лос впаде ви-гра, розпачають, отроюють себе або дістають помилання клепок. А все це тому, що не памя-тують безсмертних рад Платона, який казав у-важати, щоб чорні коні не загнали його жит-тєвого возу на мілну зайвої розлуки.

Маючи лос у руці, можеш мріяти скільки хочеш, можеш вибирати для себе бажання, які тільки випадде фантазія. Чи-ж нічого не вар-тують ті сні про величину і багатство, про ви-багану обстанова для свого нового мешкан-ня, про прегарні краї і райські острови, де справді можеш поїхати, коли виграєш. Білі ко-ні принесть емоцію, якої не заступають най-більш фантазійний фільмовий образ. Ці чуде-ся зможеш оглянути, але — не маючи лосу — не матимеш ніякої надії її здійснити. Дивись мов голодний крізь шибу на полуниски, повні лавонини.

Однак зовсім інакше почуває себе людина, коли має лос, цей конкретний айдаток на кра-пу будучності. У тигненні першої класи сорок-першої Класової Лотерії може здійснити свої мрі.

Жива у пос. Войцеховського і практика проф. Ст. Гривського — гальванізація за ас-ку ціву москвофільського тупа, всупереч не-адчаєм, яких в цьому напрямі азіанів неперері-чаний у засобах боротьби з нами проф. Ст. Гривський. Отже нічого нового і новим і на май-бутнє у цьому не буде, бо гальванізація зовсім певно не вдасться.

Подробиці дискусії з 15. ц. м. нашому гро-мадянству відомі з „Діла“. Зазначуємо тут тіл-ки, що загальні польські промови і присутніх на селі не звали провокаційного становища ре-ферента, а деякі польські промови — як пере-дає пос. Войтович з львівської округи і пос. Гофман з Луцька, промовляли зовсім пристой-но. З тієї загальної лінії поведінки виокремлю-ються посліди Остафін зі сніської, Екерт зі сам-бірської (оба звичайно собі крикуні) та Са-

пега з перемиської округи, що прийшли з де-якою підмогою референтові. Але й у них не бу-ло надто провокаційного виступу, так що з цьо-го погляду пос. Войцеховський був самітний.

Добру відправу пос. Войцеховському дали українські посліди д-р Витвицький, д-р Баран, д-р Троян, Пеленський, Кузьмонич і Целевич, з яких два останні зголосились до слова поза тими, що перші були передбачені з нашого боку до участі в дискусії. Дискусія, що тривала від 10. год ранку до 2. год. вночі, була жива і ча-сто дуже бурлива, зокрема в часі промови рефе-рента. Прислухувалась їй увесь час прем'єр Склад-ковський, що сам не забирав голосу.

До деяких справ порушених у письмennomу й усному рефераті пос. Войцеховського, що торкаються нас, матимемо нагоду повернутись окремо.

С. Б.

В обороні Церкви та її Голови.

ПРОТЕСТУЮТЬ ГРОМАДЯНИ ТРЬОХ ВІРО-ІСПОВІДАНЬ.

В 32-ому числі „Діла“ з 13-го лютого ц. р. помістили ми у цій рубриці протест громадян Луцька проти нападу пос. Войцеховського на Митрополита Шептицького. Сьогодні додаємо, що цей протест підписали громадяни трьох ві-роісповідань: православні, греко-католики та латиняни. Письмо з протестом, що його наді-слали до нашої Редакції, підписало 361 гро-мадянин.

ГОТОВІ ДО ЯКНАЙБІЛЬШИХ ЖЕРТВ.

Не вважаючи на великі сингові, на синка-не до Сокаля у справі напасти пос. Войцехов-ського на Митрополита Андрея вже явилися вели-кі маси селян, що йшли по 20 і більше кіломе-трів, щоб заперестувати проти замаху на українську греко-католицьку Церкву і замані-фестувати, що вони зуміють постояти в обороні своєї Церкви та її Голови.

На вичуду відбулося у просторій залі На-родної Торговлі, було понад 600 людей. Після реферату д-ра Чайковського та ще кількох промов, зібрані ухвалили резолюцію з протестом проти нападу на нашу Церкву та її єрархію, та з задоволенням й вірності Екск. Митрополи-тові. Ця заява звучить: „Ми готові до якнай-більших жертв, щоб утримати єдність украї-нського народу з його Церквою та її Єрархією“.

ПРОТИ НАПАСТИ НА КНЯЗЯ ЦЕРКВИ.

Громадянство Рогатинщини, зібране на спе-ціальній нараді 9-го лютого ц. р., рішучо запро-тестувати примудило проти напасти на нашого Князя Церкви та висловити найглибшу пошану і відданість Екск. Митрополитові.

Того самого дня у парохіальній церкві в Ро-гатині п'ятьох священників, а саме: оо. Давидо-вич, Кудрик, Колодезінський, Гаврик і Кіреще-вич відправили урочисту Службу Божу в намі-ренні Екск. Митрополита. Проповідь виголосив о. радя Кудрик. Церкву вишлюбили по березі громадяни Рогатина і повіту.

Духовенство рогатинського деканату на спе-ціальній конференції 11-го лютого ц. р. запро-тестувало проти виступу пос. Войцеховського.

В неділю, 13-го ц. м. у всіх селах рогатин-ського деканату відправили Богослуження в на-міренні українського народу і Екск. Митропо-лита. Підчас Богослужень були відповідні про-повіді.

З рогатинського повіту відійшло дуже ба-гато телеграм та листів до Екск. Митрополита з висловом відданості і приязні.

ЗАЯВА „ОРЛІВ“.

Українська молодь, організована в Товари-стві „Орли“, вислала з приводу напасти пос. Войцеховського листом до Екск. Митрополита з заявою готовності „з повним відданням та по-жертвуванням стояти в обороні нашої святої Церкви та цілому українському народові доро-гої Особи Митрополита“.

Письмо киньється: „Одночасно прохаємо ласкаво прийняти вислови нашої найщирішої вдячності за все неоцінене добро, що нам Ваше Високоченство так щедро обдарило на-шу Церкву й нарід і саме задля цього вже не-раз завнали великих прикрощів та терпінь. Хай Господь допоможе нам цю вдячність засвідчити чинком“.

ВЖЕ ВСІ ВОРОБЦІ
ЗНАЮТЬ
ЩО ПАСТА

ЕЛЕГАНТ

Є НАЙЛІПША

Дві вдачі в одній людині.

Вже великий грецький філософ Платон звернув увагу, що в людині є дві вдачі. В од-ній із своїх діалогів описує це явище у пре-гарнім звороті, який не забудуть ніколи напе-не ті, що колись вчилися греки. Душу людини — каже Платон — тягнуть дві пари коней. Од-на — це чорні коні, що приймають постійно вдо-лину, друга — білі коні, що тягнуть душу все-вгору. Мудра людина повинна вважати, щоб чорні коні не стягнули його забагато вдолину, де панує темрява і терпіння, закроплені тіль-ки час-до-часу сумнівною насолодою.

Багато письменників пробували не раз роз-в'язати у своїх творах той таємничий вузол про-подвійну вдачу людини. Однак, здається, що та-ка найкраще і найпопулярніше пояснила це цікаве явище письменка, яку всі знають; вона починається словами:

„Я хотів би та боюся...“

Ці слова в устах жінки не здивують ніко-го, однак здивує нас, коли подібний душевний острах почуємо з уст грача, котрий каже: „Так, я хотів би виграти та боюся ризикувати грішми на лос“. І саме тут, як з казки виходять славні платонівські коні. Білі коні тягнуть вгору, в не-відоме щастя, чорні коні — тягнуть дубом на

місці і кличуть: „Не купуй, бо шкода грошей.“ Щойно, коли на погорджений лос впаде ви-гра, розпачають, отроюють себе або дістають помішання клепок. А все це тому, що не памя-тають безсмертного рад Платона, який казав у-важати, щоб чорні коні не загнали його жит-тєвого возу на мілину зайвої розпукі.

Маючи лос у руці, можеш мріяти скільки хочеш, можеш вибрати для себе бажання, які тільки винайде фантазія. Чи ж нічого не вар-тють ті сні про величину і багатство, про ви-блиту обстанову для свого нового мешкан-ня, про прегарні краї і райські острови, де справді можеш поїхати, коли виграєш. Білі коні приносять емоцію, якої не заступить най-більш фантазійний фільмовий образ. Ці чуде-са зможеш оглянути, але — не маючи лосу — не матимеш ніякої надії її здійснити. Дивись мов голодний кіз на полумиски, повні лакомств.

Однак зовсім інакше почуває себе людина, коли має лос, цей конкретний задаток на кра-зу майбутнє. У тягненні першої класи сорок-першої Класової Лотерії може здійснити свої мрії.

Що писало „Діло“ 50 років тому.

Ч. 29. Понеділок, 29 (8) лютого 1888.

„СЕНАТ БОЙТЬСЯ РУСЬКОГО СЕПАРАТИЗМУ“.

У віденському парламенті обговорювали уряд-ний проект нового закону про академічні товариства та збори. „Проти проекту нового закону — писало „Діло“ — висупили загалі німецька півниця, веде-на духом лібералізму; за законом, в разі за тм, щоб відіслати його до шкідливої комісії, отулали ан-ною фаллігою для чесько-польсько-італіансько-шля-хотська правниці з винятком молоді-чеських посліди. Так званий „руський клуб“ зосередився на ра-зуміється мовчливі — з правниці“.

Цей проект під-івав академічну молодь під стро-гий поліційний нагляд; академічні товариства за-а, малиб від укладу університетського сенату; а пуб-личному й національному житті університетська мо-лодь не могла брати участі; загалі новий закон від-брав би університетській молоді всі громадянські права.

„Для нас русинів — писало „Діло“ — новий за-кон був би ударом прикрій. Наша молодь не тільки підпадала під строгі його правила загалі, але хто-анас, чи істнувалоб у нас лне академічне руське то-вариство, який мали рішати про та сенати обох уні-верситетів, а яких польський елемент находиться в перевазі. Без того закону доживаємо нині сумного лвища, що руська молодь прайського університету не може звязатись в окреме товариство тільки тому, що сенат бойться руського сепаратизму. Здається, що при новому законі настав би всюдн утратили і русинам великі міститись в польських товариствах“.

НЕДОСТАЧА КНИЖОК.

Дописувач зі Снітинщини Клим О. пише: „Чи-тальні у Снітинщині лиссь живуть, а навіть, мило мені це ствердити, підготовляється оснування трьох нових. Тільки біда, що для наших „читальників“ по-чинає унак недостача духового корму, бо теперш-ній подає не заступає уже пошту. Дастесь відчува-ти особливою недостача легких белетристичних кни-жок. Товариство „Провіта“ видало торі тільки дві книжки того роду: „Сгайданого“ і „Календар“ — на вслий випадок за мало. „Батьківщина“ почала цього року подавати белетристичний фойлетон, — але і того ще замало. Народ по читальних раз-у-раз допитується за повістями, розпливається над „Зах-ром Бернотом“, „Панськими жартами“ — а тимча-сом матеріальні засоби читальні рідко дозволяють на закупку таких дорогих книжок. Чи не добра бу-ло би, щоб „Провіта“ поширювала такі книжки? Набуті нею „Гальська Остремська“ і „Шляхта хо-дичова“ дуже нагадують до цієї цілі“.

ПРОВІД „НАРОДНОЇ РАДИ“.

На засіданні Виділу „Народної Ради“, лні го-ловою став д-р Олександр Огоновський, вибрали за-ступником голови (пос. Романчук уступив з цього становища наслідком смерті дружини) о. Олекса-дра Стефановича, секретарем д-ра Костя Левицько-го, скарбником дир. Василя Нагірного.

ВЛАСНІ СИЛИ.

Гончарі з села Глинсько під Жовною ухвалили під проводом громадського начальника Василя Шу-ра, що ніхто з них більше не піде до жоршми і ні-го в жоршмі не купить, а замість того вирішили о-снувати свою власну крамницю і виставити громад-ський дім, де має приміститись таєм читальня.

„Небезпечна демагогія у варшавському соймі“.

Під таким наголовком помістив німецький офіційоз „Фелькішер Беобакхтер“ з 18. ц. м. біль-шу замітку, де описує відомі соймові виступи посла Войцеховського та реакцію українських послів з таким коментарем, видруктованим то-в-стим друком:

„Вчорашнє засідання польського сойму ви-разно підкреслило необхідність сильної руки в Польщі. Народи над бюджетом міністерства внутр. справ вивинили виключно дебати над мешинними справами, що зводились до дема-гогії. Слід підмітити, що послі до сойму ви-брані за згодою уряду і що вони здебільша займають відповідальні пости в публічному житті. Розбіжність між доброю волею Варша-ви і практикою місцевої адміністрації є дуже маркантна.“

Оцим повідомленням ввічливо, що після розкла-ня Спілки „Вейдгори і Канарієнфогель“ аду та-пер сам підприємство торговлі металі-у ЛЬВОВІ ПРИ ВУЛ. БОІМІВ 22 (біл вул. Серб-ської 15) під власною реєстрованою фірмою:

ТОРГОВЛЯ МЕТАЛІВ

Генрик Канарієнфогель у Львові

Тел. 255-69.

Подаючи це до публічного відома, ввічливо че-них доручень і записують

в повноваженнях
ГЕНРИК КАНАРІЄНФОГЕЛЬ
Торговля металі.

Літературна сторінка.

Клясична Греція і сучасність.

(Михайло Посацький: „ГРЕЦІЯ — УСМІХ ЖИТТЯ“).

Маємо прегарну книжку про Грецію — неабияку до тих, з яких казали нам учитися ані до тих, в яких автори показували своє велике знання старовини, залишаючи нас байдужими до їх знання і до їх захоплення Грецією. Автор цієї книжки немовби замкнув своє ціле життя вчителя грецької мови одним поглядом на себе і на світ довкола. Він писав її із внутрішньої потреби, мало думаючи про те, чи воно багато читачів і чи вона подібна до інших книжок на ту саму тему — і це її перші прикмети.

Коли ми були в VI-й чи VII-й гімназійній, до Бережів прийшов на вчителя, адвєтськи, на свою першу посаду, Михайло Посацький. Ми знали його тоді мало, бо він уже тоді, навіть у знайомих товаришів Бережанах — де ветерани гімназистів, вчителі, судді, поліцейські та інші — дружиною одружився на вулиці — він любив самотність і щодня проходився по місті та за містом сам, наче чужинець. Зате коли ми мусили приготувати до матурі грецькі тексти з поеми шкільної програми, єдину повну збірку „Брикіа“ до грецьких авторів позичили нам по джентельменськи проф. Посацький.

Кілька років після війни мені доводилося не раз зустрічатися проф. Посацького у Львові на далеких проходах по місті і за містом. Як і хотілось, він щодня проходився кілька годин денно, то купуючись у міській юрбі на А-куденський, то відходячи від міського гомону в навітряні роги. У часі, коли молоді і старші захоплювалися всілякими спортивними чи тільки малювали спортивну моду, він наслідував перипетиків — від думок ходив і від ходання думав. А на вакації, за зібрані за рік оцадності, виїжджав у світ оглядати невідані країни.

Раз оповів мені М. Посацький пригоду, яку мав у Скандинавії, коли вибрався в товаристві кількох осіб човном на море; буря загнала човен далеко від напрямку подорожі і подорожники пережили яких 20 днів між життям і смертю. Вислухавши короткого опису, я захоплювався проф. П-ого списати свої враження. Він відмовлявся, виправдовуючись, що писати не вміє, не любить і що зрештою це ні-

кому непотрібне. Але коли за якийсь час „Діло“ принесло кілька фейлетонів із цієї пригоди, не один читач висловлював жалю, чому саме такі люди, що так багато пережили і зміють це так живо передати, пишуть у нас рідко. Після цього прийшли враження М. Посацького з Еспанії та Іспанії, але вони були рідкі та короткі, рідше та коротше, ніж його мандрівки на чужину.

Факт, що М. Посацький написав аж цілу книжку про Грецію, можна пояснити не тільки тим, що він оглянув країну, якої мову та найславішу добу бувальщини студіював ціле життя. Приріплюючи сучасну Грецію до тої, якої мистецтвом і культурою ми годувалися у наших клясичних гімназіях, він не міг оминути гадок про сучасну європейську культуру і давню — грецьку. Адже саме тепер раз-у-раз повторюють фрази про перевищення одиниці та народу і як поруч цих фраз вигадують дійсність — смішно згадувати.

Не можна М. Посацькому зробити більшого компліменту, як той, що він самостійно дійшов до неабиякої думки, яку знаходимо у великих напевне нечитаних ним письменників, що роздумували про різні типи культури. Жорж Дюгамель у своїй „Ширій географії Європи“ та Франк Гарріс у своєму великому життєписі „Мое життя і мої любові“ зазнають в Афінах дуже споріднених вражень.

Така частина у книжці М. Посацького нехиті, навіть ненависть до шкільної та книжкової мудрости є вислідом широкого та глибокого розчарування, що книжки замість наближувати сучасну людину до розуміння життя та мистецтва, віддаляють її від них. „Греція — усміх життя“ зупиняється на головній проблемі: як погодити красу з правдою. Досить поглянути на сучасний світ, щоб ствердити, що естетика і мораль грають у ньому дуже малу роль. Ми далекі від них не менше, як від Греції.

Книжка М. Посацького замінна у нас появою і з чисто літературного погляду: — вона є доказом, що навіть той, хто не вчився ніколи писати для друку, починає писати цікаво та ясно, коли має щось сказати.

м. р.

Лист письменниці до журі.

Наталя Холодна - Лівницька нагороджена цього року за збірку „Сім літер“, прислала до журі „Т-ва письменників і журналістів“ листа такого змісту:

„Високе Журі!

Великою радістю бувало для мене звістка про те, що і мої скромні зусилля на літературному полі відзначено і нагороджено.

Ця нагорода має для мене подвійне значіння: як для поетки і як для українки. Як поетка тішуся нею тому, що вона додає мені віри у

власні сили і заохочує до дальшої праці. Успіх і признання потрібні письменникові, як сонце і повітря.

Як українка радію тим, що цю нагороду признало мені у Львові, як столиці тієї землі, що стала мені така близька й кохана, як моя далека прекрасна Податщина, — тієї землі, яка допомагає мені забувати про гіркість. Тому подяків і моя подяка, яку з цілою щирістю пересилаю...“

ПЕРЕВОЗИ: меблів, товарів
СПЕДИЦІЯ, ПОСИЛКИ

ГАРМА

Львів ул.
Потоцького
ч. 11 А
тел. 111-21

Література і мода.

Відомий французький критик і філософ Жюльєн Бенда написав гарно промову отаго на тему: „Чи мистецтво йде за модою, чи мода за мистецтвом?“ Він перше уявля, що це питання зводиться до іншого: чи така дана доба формує артиста чи так артист впливає на свою епоху? Інше, що дуже важко творити мистецтво за свою епоху, а малі віддаються М. Одену великого письменника (була французька критика Фелікс) і те, що цілий його потімняв писати зовсім іншим, ніж перед ним. В котрій мистецтва — література, малярство і музика — є сотні прикладів, що за 50 чи 100 років зміняє зовсім розуміння твору новорозуміння і з оглядом.

„Будь який письменник — саме Бенда: — одні пишуть тому, що є люди, які відчувають потребу експерименту нові гарні форми, гарні ритми, гарні зву-

ки, інші тому, що хоча доба відчуває потребу якогось висловити себе. Перші можуть творити реті вліп, другі засудити на те, що передать тільки враження їх доби. Зовсім зрозуміла річ, що так другий є багато більше і що більшість з них не має інших творців, ніж жовні, як багато написали люди в'д віка і як мало є між ними справді гарних творів“.

Факт, що більшість доводиться тільки авторам зовсім зрозуміти для зовсім природно і ширі в другий напрям, що як місце цих загально писаних і зрозумілих авторів прагнуть у далі йти доби так, самі ліпші, відбараючи попередників мода. Перше жінки-журістичні письменники відкидають сторінки, які не приносять нічого дальшого віка. Вони творять тоді у дивотній незалежності від усього попереднього, тисня-ового.

Літературна хроніка.

ПО СМЕРТІ К. Г. РОСТВОРОВСЬКОГО.

Відомий російський драматург Ростворовський, який коротко був членом Подільської Академії, зріссясь дуже стійкою у житті з „дворянським інтелектом“, не залишив по собі драматурга, що піддавався революційному впливові театру творця якого не оди-ну, як це воляла робити Васильєвський, Савін і пророку його смерті у втрачені зариною життя, чи його можна було вважати за послідовника Васильєвського. Після смерті Васильєвського драматургом були тільки другорядні таланти як Кшишчовський, Шаляпінський, Губльєвський і Олександрівський, тисно легло було Ростворовському зайняти між ними найважливіше місце. А проте те, що він його „Малюш“ ані „Юда“ ані „Страшні дні“ ані „Антифронт“ не мають у собі таких драматичних якостей якостей своїх епохи або організованого формою відгуків на сучасну ролю. Його творчість у драмі нагадує завжди романтизм і поведінку театру те-стр. Правда, що він і творив не менш високо, Поль-ський театру не мають нічого драматурга в році Паша-Зиминського або Васильєвського, їх зустрічають автори реві і реформістів.

ЗАГРЕБСЬКИЙ ЖУРНАЛ ПРО МОЛОДОГО УКРАЇНСЬКОГО НОВЕЛІСТА.

У загребському журналі „Смисла“, що виходить уже 21 роки, виходить у часі 4 з 1937 року вийшла Василь Ткачук „Долоті драматична“, зробивши Аго-ном Бендиком. До цієї драми додає інформаційна стаття про дві збірки молодого новеліста „Сім літер“ і „Долоті драматична“.

ЮГОСЛАВІЙСЬКІ НОВИНИ.

— Виступивши „Політика“ розповівши анкету з пи-ганим: „Що ви читали найкраще?“ 3 20.000 відпо-відів — 11.600 уявляло на повісті та оповідання, 2000 на відповісти та соціологію, 1800 на інші жанри творів, 100 на подорожі та есеї, 600 на філософію, 500 на поезію, 250 на естетичні теми і 200 на інші. Дуже характерним лише, що між югославськими багато читали студії філософії, ніж читали поезію. З інших статистичних знань, що в маючому році вийшло у За-гребі 600 книг, з чого 300 припадає на прозу, 150 на мистецтво та науку і прорі. Найбільше читавою в році книжкою була саме перекладена повість Горького „Ма-ти“, в якій розповідало 8000 прибічників. Крім цього при вісній році вийшло дві переклади іще переклади у Виступі, також дуже популярні. В деяких літе-ратурних новинах поділяють літературні процеси що кня-ляють прибічників.

— 13-го ч. м. номер у Виступі письменника Мо-віла Настасієвич; він має 44 роки, був гімназійним учи-телем, студіював французьку мову. Вийшла збірка „По-віль“ і „Тамарі влітку“, мемуари „Медіокопко бачи“, драму „Народина“ і збірку поезій „Лет літ-ній другий“.

— Югославський повість Александер Геріч ви-дав свою третю повість в часі останньої війни „До пе-решко“, в це переказання сербського старшини в другий добровільний двій сформований у 1916 р. в Одрі, що попала у руки революції. Сербські воєни величезні підняти морем не могли вернутися на серб-ський фронт до Сальона безпосередньо мусіли вибрати дорогу через Сибір.

ВРАЖІННЯ СЛАВНОЇ ЛЕТУНКИ.

Однією з найкращих книжок, що має більше успіху, ніж численні повісті відомих письменників. На вра-ження з переліку відомих австрійської летунки Амані Ісмет, які вона писувала у „Делі Телеграф“ і „Морінг Пост“. Третій з них об'єднані у книжку зі су-чим заголовком „Останній літ“. Вони об'єднують не-сподівано перид відліткою в Лей у Нюї Гейнд, як і не-сподівано об'єднують життя цієї славної жінки і її-ки — жерти революції. П'єрлеті дивовижна світу був дуже драматично підготовлений, але потім фальшивим стартом у цитованому напрямку. Ісмет відлітала в Сан-Франціско, через Північ Орланд до Бразилії, одійти до Лімари, понад африканський асфальт, а Чорного моря одним махом до Карані, далі в Рату-ну до Бангкок, до Сінгапуру та Австралії. У Нюї Гей-нд вона писала любові Тихий Океан, який закінчив у Сан-Франціско. Друга діяльність її сторінки, де вона о-повідіє про свою безглузду любові в своїй чолові-ком, що був у Гонконгу, а вона від нього від Тихий Океан. Критика мистецтва уявля, що швидко літе-ратурно дуже слабкий, але — не можна довго читати про-б молоді жінки відомі тим само добре ділом, як з'я-тиком.

ПАМ'ЯТНИК НЕВІДОМОМУ ПОВТОВІ.

У Франції вбудовують пам'ятник авторів „Пісні про Роланда“ на тому місці, де проходить головна дія цієї героїчної поеми, одної з найкращих у усякій літе-ратурі. Є це в баскському краю коло міста Сан-Жан-Пі-де-Пор, куди проходять тисячі прочан і велич-арні Цезаря, Карла Великого та Наполеона.

Присилайте передплату!

старі духовні твори XV.—XVII. ст. на 4, 5 і 6 го тону, як і нові світські хором пісні, особливо ж зародки німецької і віденської палси та навіть ще оперні дії класичного стилю, аранжовані спеціально для їх обсягу. Усе держиться у шлюстках, повним артистичної міри стилі; подиву. чина є музична, як і сценічна інтелігенція та рутинна малех 10—14-літніх співаків-артистів. У таких хорах могли виховатися доцільно такі музичні таланти, як Гайдн, Шуберт, або наші Березовський і Борніанський. С. Л.

† Посмертні згадки.

Для 19. ц. м. відпровадило громадянство на Імчаківський цвинтар бл. п. Софію Стефанію Моравських К'блякову, дружину пароха з Зокова, при участі 6 священників, рідні і знайомих та при гарному співі хору рад. Купчинського. Надгробне слово виголосив о. рад. Корнило Куніцький, парох Букачовещ.

Болочка, несподівана (Покійна мала всього 44 роки) страсти стрінула не тільки мужа й осиротіли діти, бо Покійна була просто вірцевою і героїською дружиною та матір'ю, як це показалося в часі війни чи хочби в часах пацифікації 1930 р. Та Покійна була також визначною фігурою на полі церковнім і національно-супільним, виконуючи найсміливішу освідлюючу працю в Апостольстві Молитви і братствах та в читальних гуртках при улагодженні представлень, концертів та інших імпрез. Тому по селак, де працювала Покійна, м. ім. у Липниці, в Нісєві Пол та Горішнім, у Бокоті й інших, сумує за своєю доброю „Імостою“ все населення. — В. П.

О. Захарій Тарнавський, парох Мшани, Олривнянського деканату, ювіляр, помер 10-го ц. м. в 96. році життя. Як ширий народолюбець і ретний душпастир, поклав чималі заслуги для свого села. В. П.

Амалія з Ільницьких Дашкевичева, вдова до парохів в Тустановичах, проживши 91 літ, померла 24. лютого 1938 р. в Перемішлі. Похорон відбудеться в суботу 26. лютого.

ВЕСЕЛЕ.

Жіноче „завиди“.

Чоловік чекає в капелюсі і пальті на свою жінку, а якою вибирається на баль. Жінка одягається у своїй кімнаті.

Муж їде. Її як нема, так нема.
Тоді він підходить до неї до дверей:
— Чи ти ще не готова, любко?

Вона відповідає:

— Адже я тобі вже годину тому говорила, щоб ти ще хвилину на мене підждав!

Не кажіть їй про те.

— Я бачив вас учора в кабареї з вашою панєю.

— Ах, так? Знаєте... краще ви мій жінці не говоріть нічого про те!

Білявка-чорнявка.

— Як довго ти вже знаєш цю маленьку приваблячку?

— Гм... можу тобі це сказати. Цю приваблячку маленьку знаю я вже майже пів року, але як білявку знаю її тільки від трьох днів.

Дописи.

КОРОСНО.

Алетит москвофілія на Український Народний Дім у Коростені. Західом д-ра Ю. Налесника, адвоката в Луці, проф. І. Вильшиского з свідомих громадян села Коростеня пишавляється в цьому селі коростянською волю, віддаючи Український Народний Дім. Гроші на будову цього Народного Дому надіслали свідомі опосередковані українці в Америці, українські установи та українське громадянство у в'язю. Висвітлюючи цього величавого дому в статуті Т-во Український Народний Дім, що його статут затвердило коростянське старство ще в 1931 р. Цей величавий дім, що є свідомим музичної праці українського громадянства на місці величавих обсягів, став об'єктом оцінки і москвофілія-рутинників, Клячків та інших москвофілія-рутинників у селі Коростеня кампанією тепер оживити на велику ціну діяльність величавого ще перед світовою війною О-ва Качковського піднялися, що при допомозі влади загрожують величавий Український Народний Дім. Тому з одного боку виставляють бездіяльність влади до влади, а з другого боку ведуть безпосередню кампанію проти голосу Т-ва Український Народний Дім у Коростені ала д-ра Ю. Налесника. Одночасно москвофілія-рутинники „Зем. і Воля“ у Львові почала нагінути проти голови цього

го Т-ва. Однак мари наді москвофілія та їх опосередковані. Інші акції і пачина об'єднують що більше українське населення Коростеня коло свого провідника д-ра Ю. Налесника.

РОГАТИН.

Просвітна нарада в Рогатині. Колегія Музич. Діла „Просвіта“ в Рогатині скликала на день 3. лютого ц. р. позитиву освітлю владу представників читальних рогатинського району. Прийняти було понад 200 осіб з 10 громад. На порядку дня була справа освітлювання 70-ліття „Просвіти“. В часі дискусії над рефератом приреші з уваги на специфічність відносин на рогатинському ґрунті, порушили справу негромадянської поведінки радикальних типів супроти „Просвіти“. Передуми громадяни а) Стратима та Девон підняли тавбу на виступи радикальної молоді. Після дискусії ухвалили такі резолюції: 1) Представники 23-ох читальних Рогатинщини, абори на освітній нараді дня 3. лютого зв'язують б. виділу фінанс „Просвіти“ в Рогатині та виділи тих читальних, що намагалися відоклитися з суцільної одної просвітної організації, щоб вони підпорядковувалися всебічно рішенням Головного Висліу Т-ва „Просвіта“ у Львові та не поширювали в повіті шари; 2) Відторчувати читальні та усі абори на нараді висилують Т-во „Просвіта“ сердечний привіт та ршавлю поширити та поглибити працю у своїх громадах у ділянці освіти і виховання народу; 3) Варують усіх, кому дорога освіта та виховання широким народом мас, до ширшої послідовної праці огідно з висвітленням Т-ва „Просвіта“, щоб у 70-ліття її існування довести чинком, які дороги для них „той, що їх „Просвіта“ голосить та покликує переводити з життя. 4) Зібрані представники читальних з обуренням пачитують шкідливу роботу різних партій і партійок, бо така робота викликає на шкору не тільки „Просвіти“, але цілому українському народові. 5) Рішають докласти усіх справ, щоб в усіх громадах Рогатинщини усеї установи та усе громадянство величаво і гідно відзначували в 1938 році 70-ліття „Просвіти“ в доклав любови і поваги усього громадянства до шибетарського нашого Товариства.

Всі українські ремісники

бавляться в суботу 26. лютого ц. р.

на

Традиційних Зорянських ВЕЧЕРНИЦЯХ

У ВЛАСНИХ КІМНАТАХ ВІРМЕНСЬКА 25.

КОЛОМІЯ.

5-ліття Т-ва „Зоря“. Філія Т-ва українських ремісників промисловців і купців „Зоря“ в Коломиї відзначувала 12. ц. м. 5-ліття свого існування. В год 12. відправлено Службу Богу на ітентію Товариства і пачитуду за померлих членів. Співав міщанський церковний хор. В 17 год почалася в селі Шадичній Капелі святочна академія. Виступи її коротким словом член-основник Микола Журавський, висловлюючи бажання, щоб товариство в найближньому часі оддало у своему репертуарі всіх ремісників, купців і промисловців, бо досі ще не всі українці виснажилися до нього. З тертя відзначав м'шаний хор „Зоря“ зорянську пісню „Чорногог“ Ярославенка. Далше сказав привіт диванат Матірнього Т-ва на руки голови п. Петра Махитина, після чого д-р Гнатук відчитав тишеніє привітів, надіслав і Коломию та з інших місцевостей. Після вкентної декламції К. Власкурської (п. Фрала „Земле моя“) висловивши п. П. С. Геник-Березанський світлошу промову, з яким подякує історію ремісництва та його значіння для організації українського елементу в місті. Другу половину програми виконали: хор „Зоря“ (М. Лисенко „Коломийка“ й М. Лисенко „Гра в зайняття“), оркестр (дута „Зоря“ відіграла уривок з опери „Запорожець на Дунаї“ (диригував проф. Варан), декламція В. Ткачука (В. Чорногог „Ні, не хвилюймо“) та на актичтний хор „Зоря“ (Ф. Шуберта „Хор із драми Розамунде“) в достроєм фортепіано (п. Я. Мельник). Цілість треба признати досить удалим. Новосторонній хор „Зоря“ під орудою відомого рутинізованого диригента проф. Р. Шпалаа заспівував і вибачливих озвучень. Коли зняли на увагу світанський матеріал (крім 5—6 осіб цілком свіжих) і моротний час науки, то навіть професор доклав справді великого діла, бо останній пісню, відпочиваючи надійшли, зедли чи й у фактового хору викидає не краще. Солісти: пані Овчинникова, Волошинська (сопрано) і Ладикова (альт), пн. Ткачук (тенор) і ансамблівий Р. Моостович (бас) виконали свої партії зністю і гідно. Праця диригента з хору заслужила під кожним оглядом на повне призначення. Тавчу оркестру, коли акомпаніє тишій музичних ірані з музикантами, яким домі доробити воли; акомпаніє багато

НОВИНИ!

НОВИНИ!

Михайло Посацький

ГРЕЦІЯ — усміх життя

20 ілюстрація

Ця книжка це не звичайні вражіння подорожні ані наукова студія про Грецію з ріжними фактами. Це погляд на давню Грецію з часів її слави і на теперішню оком людини, що прирівнює її з нашою культурою. —

ЦІНА КНИЖКИ зол. 3.—, з почт. пер. 3 36.

Дістати можна у Видавництві „Діло“ Львів, Ринок 10 або у всіх книгарнях

не достат, виявлялася її свого завдання досить добре. Праця О. Складового при підготові декламаторів дала том добрий вислід. Гості, (було їх, місцевих акомпаністів, дуже мало) виснажили в концерту мале вражіння. Він зазначив, що в товаристві над проводом енергійного голови П. Махитина вде культурно-організаційна праця яка дла заворуку, що головна ціль „Зорі“ — агітувати тишів часний елемент коломишського трудяшого міштва під припором моральної творчої діяльності для добра української громади буде вгодом освітлена. П. Складового в дружелюбній товариській збаві з тинцями.

Спорт.

ГОТУЙМО ЛЕЩЕТАРСЬКИЙ ВИРЯД!

Як відомо, великі „Просвітні“ змагання відбуваються у найближчому суботу 8. лютого, коли цілий український Львів має змагатися в лещетарському бігу.

Рада Карпатського Лещетарського Клубу запрошує до участі всі українські товариства та установи, які повинні заохотити своїх членів та службовців до масової участі у змаганнях, щоб тишів чинком освітлення готовили українського громадянства стати на поклик у атлетичній раді.

У програмі змагань, поділя у попередній тишді зайняла мала зміна. А саме, змагання відбуваються де на Погулявці, тільки коло Ремісничої Бурси при вул. Пасичів з уваги на те, щоб не акомпаніє акомпанію т. зв. „людських лещетарів“.

Рада К. Л. К. і Т-во „Просвіта“ сподіються, що не буде ніякого українського лещетаря, що відмовився би своєю участю в цих випраї освітлення змагань Т-ва „Просвіта“.

Згодуюватися до змагань можна тільки через товариства й установи (не індивідуально) до дирекції К. Л. К. Рутинського 22. Пн. до п'ятниці 25. ц. м. год. 20 год.

УКРАЇНА — КРАКОВІЯ
УКРАЇНА II — ДРОР.

Елітний змагання за містатство Польщі між Краковією та Україною відбуваються, як ми вже повідомляли з негідно 27. ц. м. на ладоніці Погоді.

Краковія приїжджає у своїм шибачивий екіпі. Ці змагання судитимуть п. В. Нухар аі Львова та другий суддя спеціально делегований в Варшаву.

В год 8. лютого відбуваються на цьому самому задрині мотт за містатство В-класи України II. — ДРОР. Однак перемоги відбуваються лиш тоді, як пошудує буде добрий піт.

Нові книжки і журнали.

ЖУРНАЛИ.

ЗБІРНИК ФІЗИОГРАФІЧНОЇ КОМПІИ Математично Природничо-Історичної Спільноти НТШ. За редакцією проф. Миколи Мельника. Випуск VII. Львів, 1938.

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ. Цінник вівсяної польової городини і квітчастих рослин на рік 1938.

УЧИТЕЛЬСЬКЕ СЛОВО. Орган Висвітлюв. Помощі Українського Висвітлюв. у Львові, Мюнхені. Рік XXV. Ч. 10. Грудень 1937. Рік XXVI. Ч. 2. Лютий 1938. Львів.

ВІДРОДЖЕННЯ. Ілюстрований журнал українського протинаціонального й протикотинного руху. Рік VIII. Ч. 12. Грудень 1937. Рік XI. Ч. 1. Січень 1938. Львів.

УЧИТЕЛЬСЬКИЙ ГОЛОС. Орган Т-ва „Учительська Громада“ в Ужгороді. Рік IX. Ч. 1. Січень 1938. Ужгород.

ДЗВІНОЧОК. Часопис для українських дітей. Рік VII. Ч. 73. Січень 1938. Львів.

НАШ ПРИЯТЕЛЬ. Рік 17. Ч. 2. (175). Січень 1938. Львів.

НАША ШКОЛА. Педагогічний часопис. Рік III. Ч. 12. Грудень 1937. Ужгород.

ГУРТУАМОСЯ. Ілюстрований національний квартальник. Рік VIII. Ч. 2.3 (XX—XXI). Київ-Грушевський 1937. Прага. ЧСР.

УКРАЇНСЬКЕ ЮНАЦТВО. Ілюстрований журнал української молоді. Рік VII. Ч. 12 (56). Грудень 1937. Львів.

Сторінка без політики.

Адмірал Блюх.

Головним командантом американської флотії на Тихому Океані став адмірал Клод Блюх. Він прийшов на місце адмірала Артура Гепберна, який пішов на еміграцію. Новини команданта воєнної флотії Злучених Держав — адмірала Блюха — це подія, яка не мала ще прецедентів у флотіях Європи й Америки.

Адмірал Блюх народився в 1877 р. Замолоду вступив він до флотії, брав участь в іспансько-американській війні та у подавленні повстання боксерів у Китаю. Блюх є старим приятелем президента Гувера, який недавно сказав до нього так:

— Якщо не помилюся, то ти перший, після Нова, адмірал жидів?

— Якщо не брати під увагу 12 покоління Ізраїлевого — відповів Блюх.

На думку має Блюх поширену в англо-саксонських краях легенду, що мовляв англійський варіант походив від 12 покоління Ізраїля. Те покоління, вигнане з Палестини, полило ко-

раблями і Середземним Морем та попри береги Атлантичного океану до Балії.

Ця легенда каже, що матірню першого англійського короля була жидівська княжна.

І справді у Балії знайшли величезні камені, якому довго часи приписували жидівське походження. Геометричний склад того каменя, невідомого в Англії, дуже подібний до ґрунту Сирії і Палестини.

Ось стільки подає закордонна преса про цю нову номінацію.

Про жидівське походження деяких англійських лордів, знаємо вже віддавна. Також і те, що англійський державний мисль в Америці обсяданий жиди, доходить час-до-часу до нашого відома. Однею номінацією начальним командантом американської воєнної флотії жиди є справді незвичайно маркантною подією і доказує, яку величезну силу уявляє собою міжнародне жидівство.

Король волоцюг.

На пароплаві „Вашингтон“ приїхав 11. ц. м. до Лондону Джеф Дейвіс, славний „король волоцюг“.

Серед волоцюг цього світа користується Дейвіс не лиш величезною популярністю, але й великим пошануванням. Назви „король“, що він присвоїв собі кілька літ тому, ніхто не береться оспарювати. Він заслужив собі на цю назву за час свого довгого життя.

Замолоду Дейвіс був волоцюгою, т. зв. „добо“. Так називали в Америці таких людей, що не мали ні точної означеної професії, ні місця побуту. Дейвіс, меткий і проворний відзначався великою фізичною силою та скитався із одного степу до другого, відбував довгі подорожі, приміщуючись під вагонами або у вантажних вагонах, нерас попадав у сутинку за кондукторами й поліцією, але ніколи не замішався до ніякого злочину. Він був типовим волоцюгою-

убогим, який жив із милостині і з доривочних заробітків.

Його популярність виросла до величезних розмірів, коли він дістав зовсім несподівано мало не мільоновий спадок. Багатство не змінило ні трохи вдачі Дейвіса. Він остав таким самим доорим товаришем-волоцюгою, як і перед тим, коли жив у нужді.

Він створив допоміжний фонд волоцюгам, на випадок нещастя, вибудував у Злучених Державих кілька захистів для бездомних подорожників, де волоцюги можуть дістати ліжку й харч і який Дейвіс зорганізував перший міжнародний конгрес волоцюг, на якому одногласно проголосили його „королем волоцюг“.

Саме минулого тижня Дейвіс приїхав на черговий зїзд волоцюг, який відбувається на одному з передмість Лондону.

Життя щастя.

До міської лікарні в Мільно привезли недавно 68-літнього нуждаря на пріванці Антоніо Альметті. У тому нуждарі лінали в важким зруком колишнього короля моди, який у паризькому світі грав колись таку визначну роль.

Альметті приїхав як молодець з Швейцарії до Парижа і там здобув нагороду на славний із красоти та моди, вулиці де ле Пе. Його кресли звертали на себе загальну увагу. Альметті був між іншим винахідником спідвицтв. У молодого кравця одягалися: славна французька танцористка Містінгет, італійська співачка Тетраціні, американські мільо-

нерки, пані з королівських дворів, вірні паризьких театрів і театриків — словом одягалися в нього всі, що належали до т. зв. паризького світу або „швейцарії“.

Та щастя жити, хоч спершу усміхалось до нього і обсягло його щедро дармами долі, згодом відвернулося. Інтереси шили чимраз гірше, крім того Альметті важко занедажував. Прибитий неуспіхами Альметті мусів покинути Париж і як безробітний перейшов кордони рідного краю. Його величезне колись майно так розпалося, що Альметті не міг собі навіть забезпечити побуту в лікарні.

Різноколірові дороги.

Бритійське міністерство будови доріг переодить тепер цілий досвід над забарвленими автомобільними шляхами, щоб устатувати, який колір надається найкраще на них і найменше перекодижує водіїв.

Сирі дороги доволі небезпечні з огляду на автомобілістів, бо при світлі автомобільних рефлекторів не завжди виразно відзначається край дороги, який зливається з тьмяною зружжєю.

Біла поверхня не має цієї ваги. Вона дає

автомобілістові ям і добре видно границі дороги. Та її непригожність у тому, що білий колір відбиває світло рефлекторів і осліплює автомобіліста. Тому невідомо означувати дороги білою фарбою.

З той причини рішати анжирувати білі колори: червоний, жовтий і рожевий. Край дороги значить чорною смугою, яка найкраще буде відділювати поверхню покрити фарбою, або залити бетоном, забарвленим у відповідний колір.

Драма на морі.

Англійські часописи привезли вістку про страшну драму, яка трапилася перед кількома днями у Сідней.

Американський кружляк „Любіал“ перебував у Сідней кілька днів і відїхав із поворотом. Мешканці міста гаряче приймали американських гостей і менше гаряче прощали їх. Група ситуація рішила супроводити американський кружляк аж до виходу в океан. На невеличкий пароплав ішло 175 людей в оркестру. З обох кораблів безупинно вигукували до себе „ура“.

Виплив із сіднейської пристані дуже небезпечний для суден. Хвилі розбиваються з величезною силою до есків і менші кораблі му-

сять незвичайно обережно маневрувати, щоб їх хвилі не перевернули й не викинули на скелі.

Перевантажений малий пароплавик не витримав проби й перекинувся. На пароплаві грала поліційна оркестра. Полісмени кріпкі й натреновані люди кинулися рятувати тих, що гинули. Іх завдання було дуже важке, бо та частина пристані аж кишіла від аку. Також багато моряків з „Любіалі“ кинулися в море помагати полісменам у рятуковій акції. Більшу частину пасажирів рятували. 145 людей наїхав лиш доброго страху. З води витягнуто 6 трупів. 24 пасажирів пропало. Всі вони стали злобичною аку.

Чи маєте вже народний стрій?

Пригадуємо, що вечір народної нощі вже близько. Уже час розшукувати збрания, подбати за відновлення обуви та інші подробиці. У стародавніх скрипках скривається не один скарб. Тільки видобути його на світло денне! Витяємо всякі стрій. Славські чи міланські, обрядові чи буденні.

Та хто не має змоги сам роздобути строю, може випожити його в кооп. „Українська Народна Мистецтва“ у Львові. Тут є багатий їх вибір, та з огляду на скільки охочих, просимо забезпечити собі стрій якнайшкільше.

Але незалежно від того який він буде, треба його раніше зголосити в кооп. „Українська Народна Мистецтва“ у Львові. Для порядку покажу це кінечне. Кожен стрій має інші прикмети та своєрідності. Щоб його добре пояснити, треба плян показу устатувати задалегідь.

ЗАРУЧИННИ МІС ІШБЕЛЬ МЕКДОНАЛЬД.

Лондонські часописи подали на чільних місцях сенсаційну вістку про заручини міс Ішбель Мекдональд, дочки б. англійського прем'єра, який недавно помер.

Дочка колишнього прем'єра, яка працювала у свого батька як секретар, виходить за муж за кіннатного маляра Нормана Рідлі.

Панна Мекдональд кинула вже рукавичку з визовом своєму громадянству ще тоді, коли за життя батька купила собі придорожню гостиницю Пльовін у Сполі і стала там господарити. Одним із перших її клієнтів був саме кіннатний маляр Норман Рідлі, який заходив туди вечорами випити шклянку пива і заграли партію доміна.

Згодом міс Ішбель віддала йому якусь роботу в домі та в городі і між ними почалася приязнь, яка згодом переродилася у любов. Недавно міс Ішбель їздила разом із Норманом у гості до своєї сестри, яка замужня за лікарем.

Міс Ішбель Мекдональд уже немолодецьки — має 34 роки. Її вибранець має теж стільки літ.

Минулої неділі відбулися заручини. Ціле містечко ладилось до весілля, яке мають відбути незвичайно величаво. Родина молодої погодилася на її подружжя.

Очевидно, що Норман Рідлі не покидає своєї професії. Він по давньому буде малювати стіни, лякерувати вікна й дахи, „декорувати“ мешкання, обклеюючи їх тапетами. Міс Ішбель Мекдональд рішена зі свого боку далі вести свою гостиницю. Старий дїм наново помалюють і поруч вивіски харчівні з'являться друга вивіска з написом: „Декоративно-малювальне заведення Нормана Рідлі“.

ПОМЕРЛА СЛУЖНИЦЯ ПАПИ.

Минулої неділі померла у Ватиканській палаці служниця Папи Теодіна Бансі. Покійна мала 66 літ. Ще дівчиною вступила вона на службу до дому Ратті, служила матері папи аж до її смерті, відтак доглядала мешкання папи Пія XI.

Та ця праця виявилася для неї за важкою. Папа визначив їй пенсію і примістив її у Францисканських монахинь. Коли старушка занедужала, папа велів її привести до Ватикану, де теж вона й померла.

ВЕСЕЛЕ.

З ЖИТТЯ РОТШИЛЬДА.

Одного разу грав Дієме Ротшильд з Тале рандом в карти. В часі гри плав Ротшильд на підлогу люїдор. Ротшильд починає його шукати і скидається під крісло. Тоді Талеран смага до кишені, виймає 500-франковий банкнот, запалює його до сімчів і каже:

— Чи можу вам посвітити?!

Мадонна Петра, жінка Дантого підчас проходу по Фльоренції, стрічає свою приятельку, яка її питає:

— Що я виджу? Мадонно Петра, ти в такій годині на проходи?

— Ну що-ж, мадонно Юліє, мій муж робить гелер в хаті „Лежю“.

ПОГОДА І РАДІО.

— Глянь, як на дворі але. А радіо зчорі заповідало прегарну погоду.

— Я вже тобі не раз казала, що мусимо собі сповити новий радіоприймач.

3 промов українських послів.

В дискусії над бюджетом міністерства внутрішніх справ на пленарному засіданні сойму у вівторок 15-го ц. м., що дістав назву українського дня, промовляли سموх українських послов: д-р Степан Витвицький, д-р Яна, а саме: пп: д-р Степан Витвицький, д-р Степан Баран, Гринь Тершаківський, Зинівий Пеленський, д-р Корнел Троїна, Володимир Кузьмичев і Володимир Целевич.

ЧИ ПОСОЛ ВОЙЦЕХОВСЬКИЙ МАВ ДОБРУ ВОЛЮ?

Промова посла Володимира Кузьмичева на пленарному засіданні сойму при дебатові над бюджетом міністерства внутрішніх справ.

Посол Кузьмичев, як це сам сказав на початку своєї промови, забрав слово, щоб спростувати деякі дані, що послужили пос. Войцеховському до його замітків під адресою греко-католицької Церкви. Пос. Кузьмичев підкреслює, що на доказ всього, що скаже, має документи.

Про заводи у справі „Діла“ пос. Кузьмичев сказав:

„П. пос. Войцеховський твердить, що правосуддя присудом стверджено, немов би Митрополит субвенціонував „Діло“. Це твердження не відповідає фактичному станом. Фактичний стан речі такий: У „Руському Голосі“ з дня 28. XI. 1937. появилася стаття, підписана якимсь п. Гансевичем, у якій були „ревеліції“ про суб-

воду польської сторона не має ніяких претензій до війська, хоч ці претензії має до нас з приводу свята Йордану“.

Пос. Войцеховський запитав був у своїй промові, що тільки бажання прослідити цю справу до глибини привело його до того, щоб представити її в соймі.

„Я запитую — говорив пос. Кузьмичев — чи не краще було б, якщо п. Войцеховському йшло про фактичний стан справи, запитати нас про те у товариському колі, бодай у цій регіональній групі, яка існує від двох літ і ні разу не збралася? Ми були би радо все вислухали, представили всі документи і маю аргументи, що якщо пос. Войцеховський мав добру волю, був би зробив не так, як зробив. Мені здається, що тим способом не розв'яземо справи, тільки її запутаємо. (Оплоски на українських лавках.).

НОРМАЛІЗАЦІЯ ВІД СВЯТА І НОРМАЛІЗАЦІЯ ВІД БУДНЯ.

Промова посла д-ра Корнела Троїни на пленарному засіданні сойму при дебатові над бюджетом міністерства внутрішніх справ.

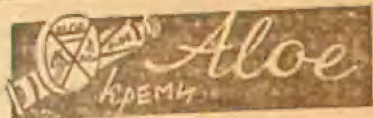
На початку своєї промови, в якій обговорював справу самоуправи посол Троїна відповів на промову пос. Войцеховського. Коли пос. Войцеховський запитався обговоренням нормалізації, то він має на увазі нормалізацію від свята. „А я хочу — говорив пос. Троїна — нормалізації від будня. В будень хочу говорити з п. Войцеховським: в цей будень хочу побачити, що український робітник має працю, хочу побачити, щоб українському рильникові приділяли трохи ріль, тієї землі, з якої він ів би хліб. Що україн-

Дня 22. лютого ц. р. у третій рекомені смерті бл. п. ВАСИЛЯ РАТАЛЬСЬКОГО, мужа і батька відбудеться Поминання Бо-гослуження в Сакторській Катедрі в 3 год. Жінка і діти.

фіскупати українські часописи у Львові за вживання слів: „Галичина“ і „галицький“, звертаю увагу високої Палати, що ця назва історична. Вона існувала й існує і цього факту не може заперечити ніхто з поляків. Ніхто теж не може заперечити історичного факту, що дополовини XIV, ст. (до року 1340) існувала окрема само-стійна Галицько-Волинська Держава, що обіймала більш-менше майже в цілості ті українські етнографічні землі, що є нині в межах польської держави. Ця назва є для нас назвою історичною. Зрештою донедавна назви „Гали-ція“, назви латинської ві слова „Галіч“, ужива-ли й поляки. Нема ніякого закону в польському законодавстві, що скасував би цю давню істо-ричну назву і тільки через випадкове уживання прийшла нині до поляків назва „Малополь-ска“.

Досі було так у практиці, що ми уживали і мали та маємо право уживати нашої історич-ної назви. Тепер ця назва матиме свій хід і в ресорті міністерства справедливості, бо коли виконують ті погрози, що їх дав львівський цен-зор українським редакторам, то можуть зайти випадки, що забере голос дотично цієї назви прокуратор і суд, отже органи, підчинені міні-стерству справедливості.

Для нас є важкою річю, щоб не було репре-сій у певній справі. беру відповідальність з поль-ської історії, з історії польських заїманщин. У пруській державі польські етнографічні землі називали Остмарк, так само як польські етно-графічні землі в Росії називали: Прикарпатський

венціонування „Діла“. І було там сказано, що „Діло“ має 13.000 власного капіталу і 223.000 кш. догуг. В іншому місці тієї статті було ска-зано, що „Діло“ дістало субвенції з церковних фондів і то з тих, які повстали з парцеляції цер-ковних земель. На це „Діло“ відповіло у статті т. н. „Клевета і брехня“, за яку його закарми-ли до суду. Судовий оборонець „Діла“ сказав, що 1) цієї статті не писав відповідальний ре-дактор, 2) що відповідальний редактор, хоч не писав тієї статті, переведе доказ правди з бі-жиско кооперативу „Діло“, затвердженого Рес-публікою Союзом і з ревізії. Так само запропону-вав цю новку свідків. Суддя став на фор-мальному становищі, тобто сказав: „Тому, що відповідальний редактор не писав статті, не до-пускає доказу правди“ і за пресовою переступ-ство покарав його 50 зол. кари. Стверджую, що територію цієї справи в суді не розглядали, де значить, посол Войцеховський не може опи-рати своїх тверджень на речі, які не були ме-риторією доказів. А на підставі судового при-суду він стверджує, немов би ці фонди „Діло“ дістало від Митрополита“.

У далішій промові пос. Кузьмичев за-являє, що не має змоги перевірити, які факти мав пос. Войцеховський на думці, коли робив зая-ву українському духовенству. Але запитую — говорив промовець — чи не було ніколи у Поль-щі процесів проти римо-католицьких духовни-ків? Відомо мені, що на Поморі були такі про-цеси за невідправленням Служби Божої на честь маршала Пілсудського. Були такі речі, як чд на підставі цього можна генералізувати заміт проти цілого римо-католицького духовен-ства? У нас трапився прикрий факт: коли один священник підчас Служби Божої, на який був присутній представник війська, капітан, звер-нув капітанові увагу, що він не стоїв тоді, коли всі інші кланяють, по-Службі Божій капітан дарив його в лице. Чи з цього може хтосьбудь згенерувати конспірації у відношенні до поль-ського війська? Ніхто не може чогось подібного зробити, бо не можна одного чи навіть 7-ох фактів генералізувати. Мені відомо жалюгідні випадки, що римо-католицький священник уда-вся греко-католицького священика у школі. Але чи хто зробив би з цього заміт проти римо-католицького духовенства? Ніколи. І тому це своє-рідний спосіб, коли пос. Войцеховський на під-ставі 7-ох фактів зперед 8—9 літ домагається ревізії Конкордату.

Після того пос. Кузьмичев обговорює до-кладну справу Йордану, тобто представив, як мало було досі, чого домагалося війська, та яку впливовість для нас це український єпископат. „Стверджую — говорив пос. Кузьмичев — що перед військом так само у святі латинського Бо-гого Тіла брали участь війська. Тепер у тому святі військом не бере ніякої участі і з того при-

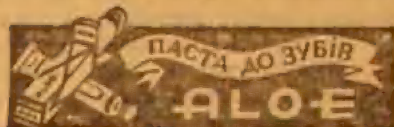

ський інтелігент також правіше, пішов на ура-довця чи то державного чи в самоуправі на са-моуправного фуніціонара. Я хотів би, щоб та-кож мій народ дістався свої школи всіх типів. Я хотів би, щоб ми зговорилися разом та у-згодили ці речі від неділі до суботи, а ясно, що коли ми щільні тиждець, у ці будні будемо гово-рити з п. Войцеховським, то не розв'яземося і в неділю і разом будемо святкувати. Не зачи-наймо від того, чи маємо йти на свято Того, рикства Школи Людовей? Значим від того, що-би що дуже важку проблему розв'язати між на-шим і нашим громадянством!“

ЗА НАЗВУ: ГАЛИЧИНІ І ГАЛИЦЬКИЙ.

3 промови посла д-ра Ст. Барана на пленарному засіданні сойму 16. ц. м.

Перед кількома днями цензорська влада при городському старостві у Львові стала кон-

Край. Однак ніколи не було того, щоб пруська цензорська влада в Познані, або російська цен-зорська влада у Варшаві конфіскувала чи гро-зила тим полякам, які свої етнографічні землі на-зивали тоді там Познанщиною або Конгресовим Королівством. Це було відома полякам під прусь-кою і російською заїманщиною, а не вілімо нам сьогодні уживати нашої назви на землях з укра-їнською більшістю та з українською історичною і державницькою традицією. Очевидно, проти цього будемо боротися і ніколи не виречимося своїй історичній назви.

Французький парламент прийняв першу частину „кодексу праці“.

Французька палата послів прийняла пізно-вчорні законопроект про арбітраж і примирен-ня 383-ма голосами проти 218-ох.

Є це перший з 10-ох законопроектів, що

разом становлять „кодекс праці“, який має на-ляжати зв'язини між робітництвом і праце-давцями.

До історії банкруцтва „Защити Землі“.

СПРОСТУВАННЯ.

Високоповажений Пане Редакторе!
Не тільки на підставі § 19. прес. зак., але і в ім'я правди прошу помістити отсе спросту-вання:

В статті „Діла“ про господарку в „Защи-ті Землі“ наведено і моє назвище. В ім'я прав-ди прошу спростувати:

1) Неправдою є, що я жадав 15, потім 8 зол. як предсідник „З. З.“, але правдою є, що Надзирна Рада сама признала мені 8 зол. за козаний перепрацьований день, поручаючи мені правний реферат по усуненню давнього син-дика, і правдою є, що я тих грошей через тяжке положення „З. З.“ ніколи не дістав.

2) Неправдою є, що я займався тільки ви-готовлюванням карних донесень на б. дирек-торів, але правдою є, що я крім тих донесень відобрав від б. синдика по тяжкій боротьбі всі процесові акти (було їх більше як триста), ті акти упорядкував і з них вийшло, що б. синдик інкасував від довіжників претенсії „З. З.“ і тих сум до каси „З. З.“ не відпровадив і навіть про це дирекції не повідомив, а чоралівав б. дирек-

ція про все те не мала й зеленого поняття, хоч виплачувала синдикові коло 10.000 зол. річно гонорару.

3) Неправдою є, будьтоби руські студенти заадили на мене напад, зате правдою є, що на-ші руські студентські організації офіційно астердили, що їх члени в нападі не брали уч-асті і правдою є, що той напад аав усяа ула-диан б. вічні студенти, що нічого зі студент-ством вже спільного не мали, намовлені до то-го знаннями людьми за мою енергіяну акцію в справі Народного Дому.

Дякуючи агорі за зроблену прислугу, кот-ра раз на асеада виписить асю правду, остаю з глуким почитеніем

Николай Третяк.

Якщо ми не заведемо нашого обов'язку й ви-немо Рідний Школі з нагоди Різдва БІЛЬШІЙ ДАР НА КОЛЯДУ, то й вона зможе сповнитися своїм обов'язком супроти української молоді: вихо-ває її на добрих громадян.

румунського міністерства закордонних справ. Перед мікрофоном Бутенко заявив, що ті, які почують його голос, переконаються, наскільки гротескні бажаннями полігосподи про його особу.

Як виглядають вибори на солтисів і підсолтисів.

ПРИЧИНКИ ДО Т. ЗВ. БЕЗСТОРОННОСТІ ПРИ ПЕРЕВОДЖЕННІ ВИБОРІВ НА СОЛТИСІВ І ПІДСОЛТИСІВ У ЗОЛОЧІВЩИНІ.

Дня 3. лютого ц. р. відбулися вибори на солтисів і підсолтисів в Жуличах, золочівського повіту. Председником виборчої комісії був п. Н. Банас, місцевий учитель. До виборів стануло 20 радних з того 11 українців і 9 поляків. Українці мали картки до голосування вузьких та довгих, зложених вдвоє, поляки картки квадратних, зложених вдвоє так, що зі зворотного боку можна було розпізнати скільки віддано одних і скільки других голосів. Усі українські радні на картках написали тільки одного кандидата — Василя Шевця, зате поляки мали двох кандидатів — Томаша Пузынька і Бенедикта Печенова. Українці числом 11 віддали всі картки на свого кандидата Василя Шевця і цю обставину можуть ствердити присягою. На кого були виставлені картки польських радних — невідомо, але якщо навіть всі голосували тільки на одного кандидата Пузынька Томаша, то він міг би був дістати найбільше 9 голосів. По відданні карток председник замість відчитати кожну картку і голосно проголосувати кандидата, поміщеного на кожній картці, відчитував справді ці картки, але не на голос, тільки сам для себе робив якесь замітки й описав проголосоване, що більшістю вибраний солтисом Пузынька Томаш, підсолтисом Василь Швец. Таким чином председник офіційно вислід виборів, бо більшість голосів упала на Василя Шевця і він повинен бути вибраний солтисом та Пузынька підсолтисом.

Того самого дня відбулися теж вибори в Городищів. Председницею виборчої комісії була місцева учителька Емілія Кошубинська. Перш за все вона безправно перевела тайність голосування на домагання тільки двох радних, а саме Яна Пліся і Яна Санека, тоді, як закон вимагає, щоб за тайністю зазначено 1/4 частина радних. А що до голосування явилось 16 радних, то тайне голосування можна було звести лише на домагання 4-ох радних. Далі перед приступленням до голосування председниця не відчитала дописаних законних постанов, лише вже підчас виборів, коли оголошено кандидатури, на домагання радних-українців ці постанови відчитала. Зголошено дві листи кандидатів: одну з Теодором Гурницьким та Олександром Ковальським і другу з Яном Санеком і Василем Юрчаном. До першої листи додано вимоганням законом кандидатської декларації, але председниця заявила, що ніяких декларацій не треба і декларації віддала. До другої листи ніяких декларацій не додано, бо їх не приготовлено і тим можна пояснити, чому председниця звернула декларації першої листи. Кандидат другої листи Василь Юрчан негайно заявив, що він на виставлення своєї кандидатури не годиться, але цієї заяви председниця до відома не прийняла. Кожний радний сам власноручно вписував на картці кандидата. На кандидата Теодора Гурницького віддано 12 карток і всі 12 радних — між ними є і римо-католики — заявляють готовість ствердити присягою, що вони вписували картки і віддали за кандидатом Теодором Гурницьким. Другий кандидат міг дістати найбільше 4 голоси. Тимчасом председниця виборчої комісії, замість на голос відчитувати подані картки до голосування, потихенько поробила собі якесь нотатки й описав проголосоване, що більшістю вибраний солтисом Ян Санек та підсолтисом Теодор Гурницький, при чому так само, як при виборах в Жуличах, не проголосив скільки голосів дістає кандидат. Отже председниця виборчої комісії офіційно вислід виборів, бо більшість голосів упала на Теодора Гурницького і він повинен був бути

вибраний солтисом, а Ян Санек у найкращому разі підсолтисом. Безпосередньо по проголошенні вислуду виборів Теодор Гурницький заявив, що на вибір на підсолтиса не годиться і резистує, але цієї резистації председниця комісії не прийняла до відома. Зараз третього дня 12 радних, які голосували на Теодора Гурницького, аголосили писемний протест проти тих виборів председниці Е. Кошубинській, але вона цього протесту не прийняла, мовляв, не має таких інструкцій. Протест надано на її адресу порученим листом. Незалежно від протесту внесено донесення до прокуратури в Золочеві на председницю виборчої комісії за офіційну вислуду виборів.

В подібний спосіб переведено того самого дня вибори у напів москвофільському селі Ляцьким Великим. Председником комісії був п. Роман Зойфовський, управитель маєтку „матечка" у Ляцьких. День перед виборами помер радний О. Лопатинський. Згідно з вислудами виборів на радних председник мав покликати на місце помершого радного його заступника в особі Ілька Вельгана. Тимчасом председник, не зважаючи на спроти українських радних, яких явилось до виборів 5-х, покликав поміж Михайла Смолянського. Відношення смі було таке: українців 5, поляків разом з неправдопоклонниками Смолянським 7 та москвофілів 8. Перш за все председник безправно наказав тайні вибори і голосування на домагання двох радних тоді, як згідно з законом мусіло бути заявлено за тайністю 5-ох радних. Зголошено 3 листи: українську з кандидатом Іваном Луцаком, польську з кандидатами Копиром Павлом і Хаваром Дмитром, хоч Хавар Дмитро кандидатської декларації ні устно ні писемно не давав і москвофільську з кандидатом Вельганом Йосифом і Сивданком Василем. По відданні карток до голосування председник цих карток не відчитував на голос, робив собі якесь замітки й описав проголосоване, що більшістю вибраний солтисом Копира Павло, а підсолтисом Хавар Дмитро (ніжкої кандидатської декларації він не давав), при чому знову таки не проголосив, скільки голосів який кандидат дістає. Це проголошення вислуду виборів не відповідає дійсному стану справ, бо всі 5 українські радні готові ствердити присягою, що вони на своїх картках вписали як кандидата Івана Луцака, а москвофільські радні теж можуть ствердити під присягою, що голосували на Вельгана Йосифа. Таким чином Копира Павло міг дістати найбільше 7 голосів радних поляків і в найкращому випадку міг бути вибраний підсолтисом. Але звідки вибраний Хавар Дмитро, як на нього ніхто не голосував, то, здається, навіть сам председник комісії не знає. Українські і москвофільські радні внесли протести проти цих виборів.

Що на це все скаже мін. Складковський? Мабуть по його заяві в соймі про правильність виборів ніякі органи вважають, що вона їх не обов'язує. Слід зауважити, що і з інших сіл надходять вістки про явне фальшування вислуду виборів, при чому в усіх селах переводять обчислення голосів у той спосіб, що председник карток до голосування не відчитує голосно і тільки таємно відкриває ці картки, роблячи собі сам помітки і описав проголосоване, що більшість голосів вибраний солтисом „Х", а підсолтисом „У" і не подає скільки голосів упало на якого кандидата. Виходить, що мусить бути якась інструкція щодо тактики переводження „правильних і безсторонніх виборів".

Зріст вкладів у січні в К.К.О.

Комунальні Каси Осzczędności в краю анкають дальший зріст вкладів у січні цього року на суму 2.700.000 незалежно від дописаних вкладчиком відсотків за II півріччя 1937 р., на суму понад 8 мільонів золотих. Отже разом у січні зросли вклади на 8 мільонів 700 тисяч золотих і досягнули стану 297 młn 600 tys. zł.

428 1-1

Зі сойму.

ПРЕМ'ЄР СКЛАДКОВСЬКИЙ ЗАПОВІДАЄ ЛІКВІДАЦІЮ МАСОНЕРІЇ.

На початку нинішнього засідання сойму секретар пос. Бадовський відчитав інтерпеляцію посла Дудзінського та відповідь на неї. Інтерпеляція торкається участі вищих державних урядовців у сходинах масонської ложі в будинку начальної дирекції державних лісів у Варшаві.

Прем. Складковський заперечив це і заявив, що державним урядовцям не вільно належати до тайних організацій, зокрема якщо вони є чужими агентами.

Після відчитання інтерпеляції пос. Дудзінського та прем'єрської відповіді розвинулася дискусія, в якій прем. Складковський заявив, що вважає масонські ложі шкідливими; дотепер їх ще не закривлено тільки тому, що ще не прийшла пора на це — уряд мав пильніші справи до полагодження. Минулого року закривовано „Лігу оборони прав людини і громадянства", що була під масонськими впливами.

НОВИНКИ.

— Першорядний фризійський сальон для панів і панів БОГДАНА МАКОЛЬОНДРИ перенесений з дня 15. ц. м. на вул. Гродзівських 4 (біля антики Терлецького). Поручається увазі П. Т. Громадин. 396 —5

— Найсолідніші футра тільки у Юліана Гущевського, Львів, пл. Капітульна 3. 1, телеф. 254—46.

— Наближається час Шевченківських поминок. У цілому краю відбуваються концерти й академії. Диригенти хорів по містах і селах клопочуться програмою. Хто має під рукою „Великий Співаник Червоної Калини", знайде в ньому все, чого шукає. Збірник найкращих пісень історичних, обрядових, побутових, стрілецьких, на хори жіночі, мужські й мішані — 2-19 пісень. Репертуар на 25 і більше концертів. Тверда, прегарна оправа, ціна всього зол. 28.50, з портом і опакуванням зол. 29.50. Для членів „Червоної Калини" зол. 23.50. Замовляйте „Великий Співаник Ч. К." Відібете собі його ціну при нагоді кожного концерту, а без нього не обійтись ні одному хорі, ні товариству, в селі, чи місті. — Адреса: „Червона Калина", Львів, вул. Зіморевича ч. 12, почт. скр. ч. 43. 418 1-6

— Карнавал іде! Гарна пані не забуває підкреслити свій чар в українським косметичним інституті „Космео", Львів, Миколая 7. 1-10

— Ч. 32. „Діла" з дати 13. II. підпало кофевкати, тому не можемо його вислати тим же. Не редплатникам, що його рекупірують. 2-3

— Спосіб на неощадних. До важких питань нашого часу належить також питання: Як переконати загальну потребу шадити грїш рationally, себто вкладати на ощадність у банку? Це питання виростає просто до величезної проблеми. Я знаю один спосіб, який на мою думку був би знаменитий, хоча дещо важко його перевести. Записати собі одного дня імена багатьох десятків наших засібних та неощадних громадян та й імена десятків убогих, але оощадних людей. Наприклад, імена десятків, що мають по триста золотих платні і живуть за чотириста... та імена таких, що мають сто п'ятьдесят золотих місячно і живуть за сто... А потім поглянути на них одного дня за десять років. І побачити десять зруйнованих злидних і журбою колишніх засібних та десять інших громадян, що зощаднили собі хоч і скромний м'яток, але всеж такий, що дозволяє їм безстраху глянути майбутності в очі. Одних і других показати загальної і сказати: „Ті марнували, а ці шадити!" Успіх був би величезний, просто несподіваний. Та чи розсудлива людина, що має хоч крихітку фантазії, не може сама ужити собі того образу і почати складати собі оощадності в якомусь відному банку? Останній

Кінець української преси на Буковині.

РУМУНСЬКИЙ УРЯД ПРИПИНІВ УСІ УКРАЇНСЬКІ, РОСІЙСЬКІ ТА ЖИДІВСЬКІ ЧАСОПИСИ.

На основі закону про антитоксичний стан, румунське міністерство внутрішніх справ заборонило всі часописи, що появляються в румунській державі в українській, російській, гебрійській

та жидівсько-німецькій мові, крім того деякі польські — разом 35 часописів. М. ін. перестав виходити „Час", „Правда", „Рада" „Kurjer Польскі" й інші.

Бутенко заперечує заяву Літвінова.

У відповідь на заяву Літвінова перед румунським шареж д'аффер у Москві, неможливо Бутенко скопіїв фантасії з т. п. римські часописи поміщують на першій сторінці світанку Бутенкової квати ідентичності, яку дістав від

румунського міністерства закордонних справ. Перед мікрофоном Бутенко заявив, що ті, які почують його голос, переконуються, наскільки героїстично більшовицькі поголоски про його особу.

— **Засади особовості й виховання** — виклад д-ра І. Гриньоха з циклу виховних викладів у д-ра Катонської Акії, відбудеться в неділю 20. ц. м. у своїй бібліотеці Т-ва „Просвіта“, Ринок 10/11. у год. 17-й. Вступ вільний.

— **Академічний Вечір**. Дня 20. ц. м. у залах Бесіди відбудеться в год. 6 вечором виклад д-ра Маркіяна Дзєровича п. н.: „Суспільне питання Катонської Акії“.

— **Пригадуємо громадянам галицької ділянки** у Львові, що Загальні Збори чит. „Просвіти“ відбудуться в неділю 20. ц. м. в год. 5-й попола. у домі Читайні при вул. Супінського ч. 23. Участь всіх членів обов'язкова. Зголошення нових членів радо приймаємо. — **Видла**.

— **Курс провідниць дитячих садків у Львові**. Заповіснений Головною Управою Р. Ш. курс провідниць дитячих садків відбудеться, бо зголошено достаточне число учасниць. Хто не поспіє, нехай внесе негайно до Головної управи Р. Ш. у Львові, вул. Сикстуська ч. 46. Курс зачинається 1. березня 1938 р. Пригадуємо, що до подання треба додати: 1) медичку уродженню, 2) свідоцтво зрілості середньої школи і 3) свідоцтво здоров'я. — **Головна Управа Р. Ш.**

— **Просвітський хор зі Сокаля** почав знову свою обідку по селах. У віаторок співав хор у Старгороді, де концерт пройшов з повним успіхом.

— **Загальні Збори чит. „Просвіти“ в Сокалі**, відбулися в понеділок 14. ц. м. По коротких нарадах вибрано нову минулорічний видла, що проявив багато жертвенності й ініціативи, та дещо оживив читальняне життя.

— **Віленські „Зенгер-Кнабен“**, славний хор давньої давньої капелі, дасть тільки один концерт у Львові 24. ц. м. у переїзді до Румунії. Склад цієї капелі переміняється. Капелю виставить комітету оперу на 1 дію „Його Величність скам'я“ Росмаєра.

— **Французький академик про Україну**. Вшановуючи пам'ять французького історика і журналіста, Жака Бенвіля, що помер два роки тому, видали його прихильники збірник його газетних статей під спільним титулом — „Росія і заборона проти сходу“. В цій книзі він остерігає французьку суспільну думку та дипломатію проти Москви. Як ворог франко-совітського союзу, шукає він певніший державний осередок на сході Європи і визнавав тому велике значіння України, батьківщини королеви Франції, Анни Ярославни, та великого гетьмана Мазепи. В розмовах з українцями він не раз висловлював свою віру у блискучу майбутність України. „Коли українці прозріють“, казав він, „своє історико-культурне завдання учителя Східної Європи, тоді Україна повстане знов як велика, могутня, незалежна держава“. Бенвіль мав намір написати велику історичну студію про Східну Європу, але такса недуга та передчасна смерть знівечили його план. — **Ростислав Шульгин**.

— **Політичний процес у Стрию**. В дні від 24. до 28. лютого ц. р., відбудеться в окружному суді у Стрию перед лавою присяжних суддів процес проти 1) Миколи Козака, 2) Івана Кліма, 3) Девіса Притулика, 4) Оксана Винник, 5) Марії Притулик, 6) Маріяна Жукевича, 7) Петра Гузюти, всіх з Долини, яким акт обвинувачення закладає злочин державної зради зі ст. 97, § 1 к. к. На розправу покликали 20 прокураторських свідків.

— **Хто виграв на лотерії?** В нинішньому тижні Класової Лотерії впади м. і. такі більші вигри: 5.000 зол. на ч.: 24400 83288 132061 135312 153744; 2.000 зол. на ч.: 352 54699; 1.000 зол. на ч.: 24628 37997 39789 50763 111315 119395 119580 140467; 500 зол. на ч.: 79867 80803 113821 114272.

— **Нові окружні проводи ОЗН**. Згідно з призначенням шефа Озону, про нову організаційну структуру, що передбачає об'єднання міської міської організації, в деяких округах признають нові окружні проводи. І так: у львівській округі: головою є проф. д-р Л. Коліковський, заступник голови — пос. д-р Ст. Островський, пос. Т. Шетеля, пос. д-р Войцеховський; в тернопільській округі: головою пос. В. Жиборозий, заст. голови — пос. Ст. Відацький, В. Рубель; у ставіславській округі: головою М. Савицький, заст. голови — інж. Ян Лисак, д-р Ст. Томашек, інж. А. Шенювіч.

— **Львівська хроніка**. При вул. Гродзких у Львові візник з пекарні „Альфа“ при вул. Закарпатській переїхав у п'ятницю 78-літню Катерину Вашкевичеву, яку відвезли у грівнуому стані до шпиталю. — **Поліція арештувала Яро** — **Ружницького**, власника крамниці і харчів при вул. Лядого ч. 1, за сфінгований грабунок напад. Ружницький зголосився до поліції, кажучи, що в Ринку ч. 14 невідомі грабниками

відгуки дня.

В вирі карнавалу.

Просили мене пані в Комітеті „Барвінкових Вечерниць“, щоб я написав щось про цю забаву. Нажаль знайшов час шойно нині, в суботу, коли мій фейлетон буде вже муштардою по обіді, бо „Барвінкові Вечерниці“ гудітимуть у моменті появи „Діла“ всіма силами грудей і рук забавової оркестри.

„Діло“ доходить до рук львівських читачів у восьмій годині вечором. Прошу дуже тих, яких мій фейлетон спонукає піти на „Барвінкові Вечерниці“, щоби поклакалися на мою рекляму. Це буде бодай деяким оправданням для мене.

„Барвінкові Вечерниці“ — маю надію в Бозі — пройдуть без блокади входів і без патріотичних наук „з імені...“, а... без мандату. Вірю, що після чудового морального успіху на „Равті Пресі“ панове блокадевики хоч трохи присядуть на здобутих лаврах і дадуть спокій товариству Ганни Барвінок.

Вірю, але не присягну. Бо в дев'ятій, чи десятій годині вечором може все таки стріляти комусь ідея зорганізувати кого попало і піти розбивати вечерниці. Тим разом раджу Паням не переконувати, не промовляти до розуму, ні не палькатися довго, а зробити те, що треба робити з патріотичною махвищиною: аважати це за звичайний, самочинний напад.

а револьверами в руках вимусли видачу від нього 250 зол. Виявилось, що Ружницький сфінгував грабуковий напад, щоби присвоїти собі гроші молодої жінки, яка дала йому 800 зол. під умовиною, що він з нею одружиться. А що Ружницький пізнав іншу жінку — не хотів женитися з першою знайомою, ні не хотів віддати її грошей.

— **Подвійне життя служниці**. У Львові засудили на півтора року в'язниці Казимиру Лозинську, яка викрала у полковника Л., у якого служила, 180 золотих і біжутерію. У свідстві виявилось, що Лозинська часто пересиджувала в елітних цукорних і поробила там знайомства з визначними артистами і літератами, представляючи їм як артистка і вчителька музики. Коли полковник виїздив, Лозинська приймала своїх знайомих у його домі.

— **Краєва хроніка**. На весілля в селі Грабівській, пов. Зборів невідомий нападник тяжко зранив ножем у плечі Я. Забережнього, який виїхав з хати до сіней. Також ранений Забережний помер по двох годинах. Причиною збивства була мабуть особиста пімста. Влада веде слідство. — **Перед судом у Заліщиках** відомий Арон Ельфенбайн за сфальшування чеку П. К. О. Обвинувачений дописав до квоти 350 зол. два числа, так, що сума чеку підскакала до 738,50 зол. Суд засудив Ельфенбайна за сфальшування чеку на півтора року в'язниці і на 1.000 зол. гривини.

— **Самогубство жінки мільонера**. В Європейським Готелі у Варшаві в лазничці кімнати ч. 235 знайшли тіло Галини Гурічєвої, жінки жидівського мільонера з Вільна, експортера льну з Польщі. Гурічєва виїхала минулого понеділка з Вільна і два дні тому замешкала в готелі під прізвиськом Михайлини Гурської з Білостоку. Поміщо не відомо, чи Гурічєва скінчила самогубством, чи померла на удар серця. Виснення справи заплує така картонка в російській мові: „Втікаю, задержуй!“ На тілі не було ніяких свідів, лише на чолі лікар stwierdila деяких крапель застиглої крові. Може секція тіла виявить причину загадкової смерті.

— **Зменшення смертності в Італії**. Завдяки енергійній протисудитивній акції смертність від сифілісу зменшилася в Італії в останніх 15-ох роках на половину. Безпосередньо по війні на 10.000 мешканців умирало 16 осіб, тепер умирав 8 осіб. У 1936 р. померло на сифіліс 37.000 осіб.

— **Плач із радості**. У середу пополудні летун Черевиний долетів до табору проф. Паланина. Незадовго прилетів летун Власов, який привіз свіжих харчів. Учені подячної експедиції плакали з радості, що їх врятували з небезпечного положення.

— **Зі суду під вінець**. Італієць Маріо Кайодо вернувся недавно з Америки, куди виїхав, щоби зробити славу співака. Однак доля заперкувала собі з молодого співака Маріо і він замість чарувати співаків своїм милозвучним тоном опинився в кухні одного з найбільших готелів у Нью-Йорку. Там теж зробив кар'єру, марочм гастрономічний талант і в короткому

Не можна не радити, що „Барвінкові Вечерниці“ відбуваються 19. а „Равт Пресі“ 12. лютого. Адже для добра загальної справи і для санації бодай одної ланки нашого життя — Богу Всевишньому дяка, що це трапило на Пресу. Це така машинка, що понало розрукується, але зате довго рухається. А цю повчальну і малу, хоч важку справу вона напевно соалідно перемагає, бо на ній як на нитці можна вишити всякі узорі — на вічну пам'ять і на науку.

Немає зла, щоб на добре не вийшло. А шак те зло можна зловити за хвостаті пуха, то насправду не але, що воно було. Всі позначки на небі і на засіданнях показують на те, що журналісти не присплять справи.

Чиж булоб воно так, колиб жертвою блокаде впадо якесь безборонне товариство?

Цьогорічний карнавал у... стоп! не зняю як назвати... у... тій частині земного гльобу, що лежить між Сяном і Збручем, цьогорічний карнавал дуже короткий. Всеж таки трапилося подія, що неймовірно продовжить відгуки карнавалу. Маю враження, що навіть по літах і літах буде він цитований задля своєї веселості і трагічності. Ці дві його прикмети в одній блокаде так перемішалися, що насправду не знати де кінчиться перша, а де зачинається друга.

Найвищий час розчовпати, де границя між ними і поставити перегороду!

Галакціон Чіпка.

часі став мільонером. Здобувши мавток, вернувся до Італії, купив візлю в Римі, де хотів жити спокійним життям. Тимчасом виявилось, що його сусідка була учителькою музики та співу і Маріо мусів вислухувати щодня фальшивих треля учеників учительки. Маріо протестував постійно, але безуспішно. Вкінці подав сусідку до суду за порушення публічного спокою. Коли в дні розправи обое прийшли до суду і глянули на себе — кинулися в обійми. Виявилось, що учителька вчила давніше співу Маріо Кайодо. Здивований урядовець мусів відложити акти справи до архіву, бо дотеперішні вороги рішили закінчити свою ворожнечу подружжям.

— **Англія проти синтетичної нафти**. Підкомітет комітету напіврідкої оборони оголосив завіт у справі продукції нафтових виробів з країнного вугілля. Підкомітет висловився проти продукції синтетичних ружілих матеріалів з огляду на високі виходи цих матеріалів у порівнянні з продуктами нафтової роки. Проблема засобів нафтових продуктів підчас війни помагає на організації морського транспорту і на придбанні відповідних запасів. Крім того підкомітет висловився за збільшення субвенцій для краєвої продукції роки і ружілих матеріалів.

— **Чотири „сухі“ степи**. Губернатор степу Георгія підписав рішення союму цього степу, про списування прогібіції. Таким чином на 48 степів залишилось делати чотири „сухі“ степи, а саме: Канзас, Оклахома, Міссісіпі і Тенесі.

— **Подружжя 106-літнього старця**. Турецька преса пише, що до урядовця цивільного стану в Іамір зголосився 106-літній старець, заявляючи, що задумує одружитися з 43-літньою жінкою „Італією“. Наречений є громадянином Югославії, наречена — італійкою.

— **Великі зиски совітських спекулянтів**. Совітська преса нарікає, що в останньому часі зросло в Москві число спекулянтів, які скуповують предмети першої потреби, головнво одяги, і виснажують їх на село, де продають за великим зиском. Спекулянти уладили собі між іншим склад товарів у „центральному селянському домі“. Кількох спекулянтів арештували.

— **Понад 65.000 прочан до Мексики**. Число прочан, що прибули до Мексики перевищило 65.000. З Яви і Малайського півострову пришло 16.000 прочан, з Індії 15.000, з Єгипту 10.000, решта з інших країв Азії та Африки.

— **Рікні вістни**. Фінська преса пише, що в найближчих тижнях през. Руувельт приїде з візитом до Фінляндії. — **В Мексикі** Бач помір у 70-му році життя Гарвей Файрестон, відомий у цілому світі „король гуми“, який мав величезні плантації каучуку в Ліберії, а муринській республіці в Африці. — **Жидівські організації в Нью-Йорку** повідомили управу всеамериканської вистави в Нью-Йорку, що призначають 250.000 зол. на будову спеціального палестинського павільйону. — **Марш**. Бальбо дістан від лави. Пітера великий хрест німецького орда. — **У Бріндізі** розбився гідроплан. Чотириох членів заложив згинило.

З театральної сали. Минулого тижня гостював у Переміській Українській Народній Театр ім. Тобілевича під естетичним проводом п. Бенізіна, що виставив у салі Робітничого Дому п'ять нас. Інакше української виставою була історична п'єса І.а. Зубенка „Орлеан“, яку згадував маси українського перемиського громадянства й даліших днях виставлено п'єси: „Прощес Мері Діген“, „На курорті“ та народну драму. Ой не вода Гринь“, Не прощали виставо театр прем'єрою драматурга феодеі Лесі Українка „Лісова пісня“. З нагоди 28. роковин смерті Лесі Українки, місцеве драматичне т-во ім. Лесі Українки подбало за відроджені скромні відроджені діти свого патрона. Тож користуючи з нагоди, що театр ставив „Лісову пісню“ в Переміську прем'єрою, перед виставленням цієї драми д-р Загайчак Володимир виступив з наступним словом, у якому в неспокійно хвилюючій формі згадував літературні діяльнї Лесі Українки та коротко переповідав факти її життя. Вкінці вівдав примітні повстання з місць та і-дальнїмоч мовчанням вшанував пам'ять великої поетеси. Мистецька гра артистів у всіх п'єсах, прекрасні декорації і костюми (головно в п'єсі „Орлеан“ та в „Лісовій пісні“), прекрасні віддавані сцени п'єс та вдалі акторські концерти — робили сильне враження і були доказом, що театр глибоко держить прапор українського театрального мистецтва. При кінці сали зазвати прикрї і невдоволені хвилювання, які приймалися театрою переміської в Переміській Афімі заловідали початок вистави з год. 20.30 (і не вора, як на Переміську, за п'єсою) точасом вистави починалися з големими і навіть обличчями опінісним, бо кіно „Касіно“ висвітлювало там фільму. Вислідом того опінісним терпіла хвоста театру, бо фільмів на виставах бувають слаби. А чейже матеріальні успіхи для театру не менше важливі від моральних. Другим невдоволенням для театру моментом був шматок з управління кіно „Касіно“. Адміністрація театру знайшла саме за об'єктом в будні дні по год. 80 денно, а в суботу й неділю по год. 100 денно. Тимчасом кіно власника кіно, який мабути взимки худити побіж, наикадала в неділю вищої оплати, а саме за суботу 120 год, а неділю 180 год. Не помагали нікі просьби й мотівки за опраядання, що кіно дуже слаби. Тоді в Гуреміа спровадила на сцену своїх гайдука та не дозволила віднести куртку на другу кіно „Ой не вода Гринь“, доки адміністрація не виплатить їй бажаної плати. Тимчасом віднесли цією, зложивши умоти та нечужою подала в Гуремію, викладаючи зложивши об'єктом

— Тільки 3 хвилини... заопалджені шодня при праці — це річно опалджені 80 годів. Можна ще більше заопалдити часу прикладуючи шодня назу ЕНЕРГІЮ. Вона є вже вигадана і готова до ужитку мільйонами. Випити аспірин і до води, раз або два рази повернути і мати готову енергію. Казв Бір дло смакує аспірином і без жадної домішки, дотого ще дешеве.

Комунікат Комітету Равту Преси

Равт Преси дня 12. ц. м. стрінувся з нечуванним виступом невідповідальних людей, які подали себе за репрезентацію українського організованого студентства і не допустили більшої частини гостей на забаву. Комітет Равту, закінчений цим несподіваним виступом, не хотів уживати посторонньої допомоги і тому не міг зліквідувати інциденту.

Комітет Равту уважає за свій обов'язок перепросити отрим Велимишановних Гостей, що прибули на Равт ТОПЖ-у і стрінулись без нашої вини з насильною та образливою постановою невідповідальних молодих людей.

Рівночасно Комітет Равту дякує щиро тим Громадянам, які беззапечно підтримали імпрезу ТОПЖ-у і в головній мірі причинились до того, що Равт, хоч при малій кількості гостей, устатки відбувся і не приніс надто великого дефіциту. Зокрема Комітет Равту дякує всім Вп. Паням Комітетом за жертвенну працю і за те, що постарались розпродати буфет підчас самої забави та пізніше на вечірці в „Молодий Громаді“ і на вечоринках „Червоної Калини“. Вп. п. Дир. Я. Скопняков за зайнятість та переведену на місці збірку на покриття коштів Равту і всім, хто зложив свою жертву на ту ціль.

Комітет „Равту Преси“.

3 кіна.

КІНО ПАЛАС: „СТРЕЛЕЦЬ З БЕНГАЛІ“.

Ця фільма зроблена на підставі оповідання Кіплінга. Її дія — південна Індія 40 років тому. Ми бачимо англійську станицю, якою проводять старий полковник, що метою свого життя вважає недопустити збунтовані гірські племена перейти великий провал. Провідник цих племен Кода Хан — фанатик з усіма символічними рисами, як залюбки змальовують англійці своїх великих і небезпечних ворогів. Доходить до конфлікту між англійцями та індіанцями, що потайки приготувались до нападу. У неминучому ударі безнадійному для жимки англійців, які мусять боронити своєї честі, головну роль відіграє відважність юнцюка команданта, що самостійно вибирається до головної ворожої станиці. Ось розіграв Шерат Темпл — незначайно природно, без шматних „трагедій“. Її партнер Мак Лягелс — сержант-велетень, Полковника грає символічний старий артист Обрі Сміт. Фільма спокійна, з веселими і сумними сценами, добре передумана, вірно утримана в душі великого англійського письменника.

КІНО ХИМЕРА: „МОЄ ШАСТЯ — ЦЕ ТИ“.

Вже сам наголовок каже, що фільма оперта на сентиментальних мотивах. Кохання, що одному дає вершок щастя, другого спихає на дно упадку. Те, що у фільмі найбільше заслуговує уваги, це постать відомого тенора Бенміна Дісла, сьогодні єдиного драматичного тенора світа. Його голос повний, дужий, рівночасно незвичайно мелодійний із такою південно-італійською „сладкою“ мусить захопити слухача. Тим і можна пояснити великий успіх цієї фільми, бо на неї справді варто піти. Добра партнерка Дісла — Іва Міранда.

† Посмертні згадки.

Д-Р ВОЛОДИМИР ШАРАНЕВИЧ.

У п'ятницю 18. лютого ц. р. помер у Лютовиських д-р Володимир Шараневич, адвокат, член сніської делегатури СВА (яка тепер належить до української). Покійний мав 78 років.

ДОПИС.

СТАНІСЛАВІВ.

Загальні збори „Злуки“. Ми, невідомо в яких „Українських Хатин“ відбулися загальні збори Т-ва „Українських дозорців „Злука“. Прийшли було 68 членів зборів відкрити голову п. Клиновський, витягнувши всіх присутніх, зокрема представників преси. (Здається нам, що на сцені був якийсь представник „Діла“). Після того збори змешували повстанням з місць померших членів, бл. п. Яценко й Федорчук. З касового звіту додалися м.д. що Т-во має грошовою 170.95 зол. Приходив дозовому році дали 867.85 зол., розходи 196.40 зол. Види займалися великими справами, як: лише торгальні члени, як інтервенції в інспектораті, оборона в суді, інтервенції у власників і т. д. Крім того влаштували видатки дитини та сходинок. Члени має „Злука“ всього 110. В дозовому році прибуло 45 нових членів, 22 добровільно виступило, 2 померло, 2 виключено. Після прийняття абсолютної вибори поновий Вадра у такому складі: голова п. Клиновський (через алімацію), члени п. Грицько, Косе, Мельник, Мазур, Буль; Манука; Пилипчук, Дячук, Шаць, Вабичук і Дмитро. До Коетр. Комісії ввійшли: д-р І. Волинський, п. Заліць і п. Калитук. Крім того вибрало делегатів до Розвиток Комісії, Вірної Умови й Мир. Суду. На зборах виголосив м-р О. Крупельницький реферат про вату й потребу організації, що викликала помітне враження. Після того чули ми голоси: „О, тепер знаємо, що існує „Злука“ і тому мусимо підлягати до українських організацій“. Широку дискусію викликала справа заложення „допомогового фонду на випадок нещастя“. Справу віддано до розгляду комісії торгівель. Велике схвалення викликала справа заміняти вулиці робітничими магістратськими. Магістрат створив нову „інституцію“ т. зв. „заклад очищення міста“, яка загрожує просто їстувальній дозорці, бо алаопики, маючи за дешеві гроші людей магістратських, звільняють дозорців. Присутні на зборах посол д-р Волинський прибув до інтервенції в магістраті.

Б. Л.

ДАЙТЕ ДОКАЗ, ЩО ПАМ'ЯТАЄТЕ ПРО ІНВАЛІДІВ У.Г.А.!

ТЕРНОПІЛЬ.

„Народне весілля“ в салі Міщанського Брацтва. Для 6. п. м. відіграв дружок „Союзу Українок“ з Брок Великих у Тернополі „Народне весілля“. Добре введені в 7 картинках весільний обряд дав змогу численню зібраним гостям побачити красу наших народних подільських звичаїв та отрої. Яке велике задоволення викликала та побудження імпреза, свідчить про те факт, що сала Міщанського Брацтва не могла помістити зібраних має, тож тогож дня було кілька українських забавових імпрез. Навіть з доколичних сіл прийшли почитати на наш старий обряд, який, на жаль, вже згасав. Підтвердити треба, що гра весільної дружини отроїла на добрий рівні. Велика жодя, що було мало старшої інтелігенції, зате молоді всіх статей виявили повне розуміння і любов до того, чим наш народ може гордитися. Чистий дохід з тої імпрези призначено на зніження будови монастирської церкви в Тернополі.

КОЛОМІЯ.

„Світ-вечір ялинку“ уладили батьківські дружки державної (хлопчачої) та різномісильної (дівочої) гімназії дня 6. п. м. в салі Шалівної Каси. Почалась вона в 16. год. єдиним образом при ході „Вог предвіль“, за якою пошлюли інші хлопці і шалівки, відігравши хором обидвоє гімнів під батутом проф. Р. Рубішера. Другу половину програми виконали мистецтвенна з-двоє картини Миколи Шугаєвського п. з. „Радимий дарунок“, удатно виконала шкільною молоддю обидвоє шів під артистичним проводом реж. О. Скалоуба. Співну й танцюву частину викона проф. М. Білинська. Численно зібрана публіка (шми разом сала була виповнена по береги) справедливо нагороджувала гриками оплесками молодих виконавців. Опісля відбулась шкільна забава до 22 год., при чому старші виконавали, молодші бавились окремих гуртом. Від 22 год. йшла забава для дорослої молоді і старших. Доходило до підліплення обидві школи.

Хліборобський курс для господарів. Заходом філії Сільськогосподарської в Коломиї почався в Коршні 8. п. м. хліборобський курс для господарів. На курс записалося 48 жінок. Тепер є 28. З яких 8 доходять і 30 поміталося в інтересі. Найбільше число (14) дано Косіатина, з Вересаї. Решта з інших місцевостей. Зголосилося також 8 з Волині, але чомусь не прийшли. Може до них не дійшла вчора вістка про відкриття курсу?

Загальні збори „Української Міщанської Каси“ відбулися 6. п. м. в локалі кооперативів. Проводити збори Надвірної Ради (ж. М. Микитюк. Згадавши покійних членів, між якими найпоширеніший і дуже діяльний член дир. Проєкт Мокотюк, ствердив справедливості зборів і позначивши От. Паламанду на секретаря, віддав голос членові дирекції Дм. Болчуков. Дир. Болчуков відіграв і повільно відомлення з ревізії, переведеної Іос. Паламандою від РСУК в половині години ми.

року, опісля подав докладне річне відомлення в розв'язку кооперативу за рік 1937. Обидва відомлення викликали помітний розвиток каси, число членів якої дійшло до числа 563. Контрольна Комісія отримала привільність усіх позицій, врахування діяльності і членів те й внесли привілей абсолютної Управі привілей майже без дискусії. Між дальшими точками уваження з чистого зносу 80 зол., головню на доживлення шкільної молоді. З черги вибрало Дирекцію (Дм. Микитюк, Дм. Войтук і М. Малишук, асст.: От. Паламандо і П. Микитюк) і Надвірну Раду (ж. М. Микитюк, д-р І. Турянський, Роман Болчук, Мих. Данилюк, Стронецький Петро, Лютик Павло і Турянський Мих.). При відомстві і записках зано на увагу уможливлення безпроцентних позачок гідним того членам (у першу чергу членам „Зорі“) і поширення дрібної поголовної ошадності.

ГАЛИЧ.

Спільна просфора в м. Галич-городі Галич. Для 6. п. м. заходом читальні „Просвіти“ в Галичі відбулася спільна просфора в „Народнім Домі“ у Залузі, на яку прибуло 800 осіб галицького мішанства. Уладивши того свята зложив комітет під проводом голови читальні. На вступі відслужив о. док. Янович, парох Галича, молодень висловив побажання в нагоди того свята та візав галицьке мішанство до єдності й консолідації. Іменом комітету витав присутніх гостей і в генерального Галича і в периферії Галича д-р Володимир Мурович, який підкреслює значення свята просфори, агадав за ласкою славу галицького мішанства, побажав релігійної єдності в Галичі та візав до оборони греко-лат. церкви, так сильно загроженої нині на терені Галича, який був колись осередком галицьких міщанств. Згадав також про таперішнього Митрополита, який Галичем опіється, тому галицьке мішанство повинно як один муж об'єднатися при його особі. Відтак промовив п. Федір Найдич, дир. кооператива в Деліва галицького повіту, який свою промову виголосив у поетичній формі. Дуже гарно говорив так адвокат Болчук, який зазначив, що ми повинні примувати до єдності п.м. та візав присутніх повернути свої душі і сторону тих братів, які не можуть свиткувати нікст зят. У часі вечері співав хор колачки під орудою п. Миколи Петраша в Галичі, як також пригравала оркестра. По вечері йшла забава до ранку. Спільна просфора була добре підготована свідками поодиноких членам комітету. Була це перша імпреза в цм році, напрохна на ширшу спільну, яка мала на увазі об'єднати всіх, навіть бабдухнів.

Галицький.

КУПУЙТЕ КНИЖКИ ВИДАВНИЦТВА „ДІЛО“!

ПЕРЕМІШЛЬ.

З театральної салі. Минулого тижня гостював у Перемішль Український Народний Театр ім. Тобілевича під артистичним проводом п. Бенцала, що виставив у залі Робітничого Дому п'ять пєс. Інаугураційною виставою була історична пєса Ів. Зубенка „Орлен“, яка зтигнула маси українського переміського громадянства. З дальших днях виставлено пєси: „Проще Мєрі Дєгє“, „Під куратєлю“ та народну драму „Ой не ходи Грицю“. На прощання виставив театр премією драму-феєрію Лєсі Українки „Лєсова пісєня“. З нагоди 25. роковин смерті Лєсі Українки, місцеве драматичне т-во ім. Лєсі Українки подбало за відповідне скромне відсвяткування пам'яті свого патрона. Тож користуючись а нагоди, що театр ставив „Лєсову пісєню“ в Перемішль премією, перед виставленням цієї драми д-р Загайкевич Володимир виголосив аступне слово, у якому в незвичайно краснорічній формі зажував літературну діяльність Лєсі Українки та коротко переповів фавбу твору. Вкінці візав привітних постанням з місць та 1-хвилинною мовчанкою вшанувати пам'ять великої поетки. Мистецька гра артистів у всіх пєсах, прекрасні декорації і костюми (головню в пєсі „Орлен“ та в „Лєсовій пісєні“), прекрасно відданий спів півців та загальний концерт — робили сильно враження і були доказом, що театр гідно держить прапор українського театрального мистецтва. При кінці салі агадати яркі і невідрадіні хвилини, які приймалося театрові переживати в Перемішль. Афіші зановідали початок вистави на год. 20.30 (і це пера, як в Перемішль, за півня), тимчасом вистави починалися з годинним і навіть більшим опіненням, бо кіно „Касіно“ висвітлювало там фільми. Внаслідок того опінення терпіла кася театру, бо френкція на виставах була слаба. А чейже матеріальний успіх для театру не менше важкий від морального. Другим невідрадіним для театру моментом був інцидент з управою кіна „Касіно“. Адміністрація театру виявила салю за оплатою в будні дні по зол. 80 дешо, а в суботу й неділю по зол. 100 дешо. Тимчасом між власника кіна, який мабув північне кудиє роїка, зажадала в неділю вищої оплати, а саме за суботу 130 зол. та неділю 150 зол. Не помагали ніякі проєбли й мотанга оправданні, що кася дуже слаба. Тоді п. Гурецька спровадила на сцену своїх гайдухів та не дозволила піднести куртку на другу дію „Ой не ходи Грицю“, доки адміністратор не виплатить їй бажаної квоти. Таке нагле піднесення ціни, зломання умови та нечуване одважіння п. Гурецької, викликала зрозуміле обурення с-

3. «Солнечный Ветер» Спасаево Лявон Раймон 10

На шпиталі ім. Митроп. Шептицького
закладки громадської підлоги 10 асб., ви-
кладки до К. Митрополита адресу лі-
стописки, зв'язки телеграфічні.
Замість віна на могилу б. п. Нико-
ла Залужного складом 50 асб.
(платежі) на вулиці Софійського Го-
рода у Львові. „Центросоюз“, Львів.

Подяка.

Приблизно таким горем після лютли-
вої смерті Найдорожчого Музи і Бать-
ка б. п. проф. Д-ра Адриана Копити-
ського складом ширю поділу Вов. Ду-
ковського; о. арх. Ю. Давидовича, о.
св. В. Кизимовича, о. св. В. Дудкеви-
ча, о. проф. Д-ра П. Костелановича,
о. проф. П. Хоминича, о. Н. Ярославича,
о. В. Лещинича, о. П. Потеряйова, о. Е.
Монтибачевича, о. В. Василя, о. І. Но-
васадина, о. проф. С. Шептицького і о.
А. Буцацького за віддання останньої
прислуги Покійному.

Дякуємо ВП. Дирекції, Учительському
Зборю і молоді державної гімназії в у-
країнському місті Львові за урочисте
випиш ВП. п. Директора, радника Лещи-
на участь в похороні, проф. Ступниць-
кого і представників молоді, яку Поки-
нутий так любив і був її правдивим при-
хильником, за асигнування грошей на моги-
лу, а також: тож гімназії за призначення
спів на похороні і на похороні.

Дякуємо ВП. Дирекції української гі-
мназії Річної Школи на вулиці директора
В. Ковалевича за участь в похороні
і на заупокойнім богослужінні.

Окрема подяка належить Хв. Угра-
ні похоронного закладу „Харіс“ у
Львові за таке солідне і поше асигну-
вання похоронних справ, виконаних в у-
дачливому похороні.

Висхіді дякуємо ширю всім знайомим
і незнайомим, що зважили взяти в цьому
журнальному обряді таку численну участь і
в цей спосіб випиш свою пошану для
Покійного, Спасибі всім.

Софія Копитанська з дітьми і ріднею.

НАУКА

ЕКСТЕРНІСТІ! Виславлююся я повні
викладач математики до гім. митроп.
Зголошення в почт. маркою на відповідь
до Алм. „Діла“ під Математику.
208 3-5

НОВОЧАСНА електрична система крою,
шиття, моделювання одягу жіночки, ді-
стелі і білизни „Патрон Веспрес“ для
здобування добрих успіхів. Львів, Сиксту-
ська 21. П.
822 3-5

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

ШУКАЄМО агентів українців до про-
дажі домашньо-рибничого приладу по
салах. Зголошення „Вулиця“, Львів 23.
816 3-5

НЕМА жодних зорібок ані сороненту-
вання „Nowoi Praktyczna“. Warszawa, Złota
47/54

ІНЖИНІР електро-механіка заважить при
організації і руці кооперативного підприєм-
ства платної ролі. Зголошення в по-
штово відбитою оригіналом та умов до
Адміністрації під „Будущість“. 1-2

ШУКАЮТЬ ПРАЦЮ

МОЛОДИЯ мужичина сильний, здоровий,
просить засновати фізичної праці у фа-
бриці або іншій установі. Ласкаво зго-
лошення: Львівська, вул. Барська 20,
Оскар Євдокимович. 2-2

МЕШКАННЯ

МЕШКАННЯ в утриманні для палив-
ної сталовниці, огорожені або утриманні
при утриманні ролі. Вул. Личаківська
70, П. п. м. 12. 302 3-3

СОНЯШНА квартира в окремому влоді,
з великим комфортом, утриманні та об-
слугою для двох осіб. Утриманні від 1. Бе-
рестя. Грушевська 8, м. 2. 3-3

МАТРИМОНІАЛЬНІ

САМІТНИЙ шукат знайомство, інтелекту-
альною взаємодією стосунки до соціально-
го і чесного пожиття. Листи до Адми-
страції „Діла“ під „Еморгі“. 408 2-2

УКРАЇНСЬКИЙ ТЕХНІЧНО-ГОСПОДАРСЬКИЙ ІНСТИТУТ ПОЗАОЧНОГО НАВЧАННЯ

приймає безперервно впис студентів та курсантів на:

1. ВИСОКОШКОЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНО-КООПЕРАТИВНИЙ ВІДДІЛ. 4 роки. Дав особисту фахову освіту, необхідну для праці в кооперативних і громадських установах та приватних підприємствах.
2. ВИСОКА ШКОЛА ПОЛІТИЧНИХ НАУК. 3 роки. Підготує до громадської, політичної та журналістичної діяльності.
3. ВИСОКІ КУРСИ ГРОМАДСЬКОЇ АГРОНОМІЇ. 1 рік. Довладно навчальні про форми і методи перепідготовки громадянсько-агрономічної праці серед українського населення.
4. ТЕХНІКУМ СІЛЬСЬКО-ГОСПОДАРСЬКОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ. 2 роки. Дав фахову освіту в різних галузях промисловості, що працює на с.-г. сировині.
5. ВІСНІ КУРСИ УКРАЇНОЗНАВСТВА. П'ятора року. Систематично ознайомлюють про минуле і сучасне України та українського народу, його культурні окарби і підстави матеріального добробуту.
6. КУРСИ БУХГАЛТЕРІЇ. 1 рік. Підготують книговодів для праці в установах і підприємствах.
7. КУРСИ МОВ: англійської, німецької та французької. Уможливають опанувати світові мови для користування чужомовною літературою і пресою.
8. КОРОТКОТЕРМІНОВІ КУРСИ: а) Психічність, б) Американське промислове психічність, в) Садівництво, г) Городництво, ґ) Консервація та перероблення овочів, й городниці, д) Оброблення шовку, е) Милварство, є) Радіотехніка, ж) Фотографія, з) Теорія музики.

Жадайте проспекти з програмами, правилами вступу і таксами оплат. Виславлюють безплатно. На ширшу відповідь присилають поштову мізарю. дію мірку. Можна замовляти також лише самі підручники. Ціна їх виславлюють безплатно. Прокання надсилає на адресу: Український Технічно-Господарський Інститут, Подєбрад, Замек, Тс Нечесловачіе.

КУПНО - ПРОДАЖ

ЛІНКА металеві Ярунжовича оказі-
но, Рентшнер, Легіон 37. 285 3-3

ВИПРАВИ кухонні, комплектні, емалі
зод. 65.—, алюмінію зод. 99.— а млин-
кам, малаком і т. п. Рентшнер, Легі-
он 37. 285 3-3

ДІМ у Львові дво-поверховий окол 80
убажай, цілий вілний, при головній
вулиці, надійсь на бюро, школу або
бурсу до прохажі. Алм. „Діла“ під
„Сейчас“. 387 2-3

САДЖЕНЦІ винограду, деревця і куші
овочей, поручає Р. Копиш, Хмельова п.
Drohiczowska. Цинники задушно 406 3-3

ОВОЧАРНЯ на рухливій вулиці до про-
дажі. Зголошення Алм. „Діла“ під „Ін-
терес“. 422 1-1

ДЕТЕКТОРІЯ голосних двомагнет-
овий дуже чутливий зод. 6.—. Жерини
від 5—25 ват. 65 сот. ЦЕНТРАЛІЯ ЖА-
РІВОН“ Льв., Ринок 21. 421 1-5

РІЖНІ

ДО ТЕРНОПОЛЯ приїхав в заграниччї
окудот Д-р ВОРОНИЧ Н. приймає, опе-
рує вул. 3. Мал 3. 417 1-4

ВІЧНІ ПЕРА заправляю дешево, оо-
ділю „Преша“ Львів, тепер Шейло-
ви ч. 1. 210 7-10

ПРОПУКЛИНОВІ БАНДАЖІ гумові, че-
репні, широкі, проти усунення матиї п.з
гарантією виконує відоме УКР. ОРТОПЕ-
ДИЧНЕ ЗАВЕДЕННЯ ІВАНА УГРИНА.
Львів, вул. Вірменська ч. 15. 2041 31-100

**ШАФГАВЗЕН, ЛЬОНЖІН, ЗЕНІТ, ОМЕ-
ГА, ДОНСА** та ін. годинники найпре-
красніше заправляє фірма П. Карпинськ.
Домініканська 7. Кушує золото, ербаю.

ЛІКАРСЬКА ПОМІЧ

Спец. шпрн., венер. недуг і косметики
Д-р. ФІШЕР
б. лікар (асистент) Клінік у Берліні, Пра-
гі, Відні орд. КІЛІНСЬКОГО 3 (напроти
Від. Капери) тел. 251-68. 2143

ЛІКАР

Володимир Лазорко
ординує у внутрішніх недугах
Львів, ул. Мучна 10
(біля Личаківської).

Косметичний Інститут і Лябораторія

Д-ра О. тушицького

Львів, вул. св. Софії ч. 3. Тел. 206-28.

УСУВАЄ: аномалії перу, арово-
тіння, пігменти, волосся, бляди,
дірочки по вісці і плями. Масаж,
тришко усуває зморшки, жила-
ки і відморозження власною мето-
дою. Тришко усуває оволовини
ніг катарфорозю. Постійні румян-
ці підшкірним запущанням крас-
ки (татування). Урядово затвер-
джені косметичні курси закордон-
ної програми. 9-10

ОГОЛОШЕННЯ.

Купуйте тільки знаної доброти
ГОЛЮБСЬКІ ДЕЛІКАТЕСОВІ СИРКИ
ЕМЕНТАЛЬСЬКІ лагідні в смаку,
гільницькі пікантні в смаку,
КІМІНОВІ слугують добром травленню
САРДЕЛІВІ побуджують апетит
з назвою „РОТР“, бо це товар поминаний
і дешевий. Вистерігайтесь фальсифіка-
ції. Домагайтесь всюдн, замовляйте
у фірми „ROTR“, Golub, Pomorze.

Білизняне ПОЛОТНО Посте-
ляне лево

С. М. ГАВЗНЕР

Львів, Ягайлонська ч. 15.

Поручає матеріали на
ШЛЮБНІ ВИПРАВИ
СТОЛОВІ ГАРНІТУРИ

найліпших виробів красивих і за-
кордонних по приступних цінах.
Обслуга також в українській мові.
9—11

ФОРТАПІЯНИ, ПІЯНИНА
світової маркі

Б. СОММЕРФЕЛЬД

Експорт: до Англії, (Steinway
& Sons-London) Америки, Фран-
ції, Голландії, Пазестини, Швей-
царії, Нейялону і т. д.

аналогічне заступництво:

С. Новацький
Львів, вул. Писулського ч. 17.

Шукаєте мешкання?

Найдете його і буде воно Вам
зовсім відповідати, якщо даєте
оголошення до „Діла“.

Представника

добре впровадженого в косметич-
ній бражі на Львів і східні мос.
відстає шукає

Laboratorium „MORENA“
Warszawa, Noża 41.

Інж. Юрій Пясецький

дир. упоминаний інженір будови
Львів, Мучна 46, тел. 270-27

виконує усі праці з обсягу: будівництва
та промислової і житлової архітектури.
1—19

Коротко триває

наша пропагандова продаж з 15%
знижкою постійних цін, доого за-
доволення із закупленого товару,
попелінові мужеські сорочки 4.95,
жіночі стрійні 1.65, 2.50, лоски 65
сот., пошевни 1.60. **ФАБРИКА БІЛ-
ЛЯ „АСТРА“**, Львів, Сикстуська
2. Замовлення виконуємо негайно.

Вже відкритий

Косметичний Інститут La Belle

Львів, пл. Галицька 12, і. п.
Маніпр в абон. для Пань 25 сот.
для Пань 35 сот. Підпрі з ус-
панним нагнітків 1 зол.

ВИНЮЧНА ПРОДАЖ
ЕЛЕКТРО — РАДІО — ОПТИКА

І. Дойтшер

СТАНІСЛАВІВ, Гославського 11 а

ВАШЕ ОЧКО
ГАЛИЦЬКА 4. РІГ РИНКУ

БРИТВИ

найліпші, гарантовані, світових
марок продаж по найнижчих цінах
оказійно фірма

С. ФЕДЕР

Львів, Напорицька ч. 15 а
Сикстуська ч. 7
Галицька 16

ЦІННИК ОГОЛОШЕНЬ У ЩОДЕННИКУ „ДІЛО“.

Розмір часопишу: 3 тактові шпальти і 4 оголошення шпальти.

Дрібні оголошення від слова:

матримоніальні і приват. хоросовдення по

зупи, продаж, вишам і т. п. зод. 0.15

зупи, приват. зод. 0.10

слова товотім друком позніаю. зод. 0.05

Остання еторіа 1/1 зод. 480—

Остання еторіа 1/2 зод. 250—

Остання еторіа 1/4 зод. 130—

Остання еторіа 1/8 зод. 70—

Видав. Ризаневича Спілка „Діло“.

З друкарні Вид. Спілки „Діло“, Львів, Ринок 10.

1 м. одношпальтовий або його місце в руб.
рід оголошень зод. 0.35

1 м. одношпальтовий в товоті і позніаю зод. 0.20

1 м. одношпальтовий на першій еторії зод. 0.50

За редакцію відповідає Олександр Костик